

landscape
L & A[®]
architecture

#2/2024

ЛАНДШАФТ і архітектура

UNIT.HOME

МІСТО В МІСТІ, ЩО ФУНКЦІОНУЄ ЗА ПРИНЦИПАМИ
ІННОВАЦІЙНОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОСТІ

UNIT.HOME IS A CITY WITHIN A CITY THAT OPERATES ON
THE PRINCIPLES OF INNOVATION AND SUSTAINABILITY

ТРЕНДИ КРИЗЬ ПРИЗМУ САДІВ
CHELSEA FLOWER SHOW
TRENDS THROUGH THE LENS OF THE
CHELSEA FLOWER SHOW GARDENS

НИКО ВІССІНГ – ЛИЦАР
ЗЕЛЕНОГО СВІТУ
NICO WISSING IS A KNIGHT
OF THE GREEN WORLD

САД ЗАПИЛЮВАЧІВ
І ПТАХІВ
POLLINATOR AND
BIRD GARDEN

3D GROUND

IMPROVEMENT LANDSCAPE NETWORK

12

YEARS

РОКІВ
НА РИНКУ

100+

PROJECTS

РЕАЛІЗОВАНО
ОБ'ЄКТІВ

Only a quality result thanks to the professional team and the best suppliers.

Тільки якісний результат завдяки професійній команді та найкращим постачальникам.

- Landscape design
Ландшафтне проектування
- Outdoor space Improvement
Озеленення та благоустрій
- Vertical gardening
Вертикальне планування
- Drainage systems
Системи водовідведення та дренажу
- Automatic watering systems
Системи автоматичного поливу
- Landscape lighting systems
Системи ландшафтного освітлення
- Autonomous sewage systems
Системи автономної каналізації

+38 (044) 360 3139
+38 (044) 337 3139
www.3dground.biz
info@3dground.biz

великий розсадник

великих рослин

Традиції вирощування декоративних рослин з 1859 року

www.gardi.biz

+38 067 531 55 12

Видавчиня
ОЛЬГА КАМОЛІКОВА

Publisher of the Landscape
and Architecture magazine
OLGA KAMOLIKOVA

Цього літа я відвідала Копенгаген, який славиться своїми сучасними природними садами і парками. Багато з тих, що я відвідала, запроєктовані і створені відомою данською архітектурною фірмою SLA, девіз якої: «Створювати простори для життя. Усе життя».

Що вразило мене, так це те, що парки, сквери, сади від SLA виглядають так, наче створені самою природою! А представлені в них рослини приваблюють птахів, комах, бджіл, створюючи біологічне різноманіття. І це – не про просто перелік видів, що населяють нашу планету. Це про живу тканину Землі, яка забезпечує гармонію й баланс у природі. Так-так, уявіть світ, де кожна рослина, кожен комах і кожен птах є незамінною нотою у великій симфонії життя. Коли ми втрачаємо один вид, ми втрачаємо цю ноту, і симфонія стає менш повною, менш досконалою.

Тому збереження біорізноманіття – це не лише турбота про природу, це турбота про нас самих. Кожен вид є частиною складної мережі життя, що підтримує наше існування. **І саме про це ми дуже багато розказуємо в цьому номері!** Ми залежимо від природи у всьому – від їжі, що потрапляє на наші столи, до чистого повітря, яким ми дихаємо. І коли ця мережа слабшає, ми ризикуємо втратити не лише природні ресурси, але й нашу власну безпеку.

Окрім того, біологічне різноманіття приносить величезну естетичну та духовну цінність. Воно надихає художників, поетів і науковців, дає нам відчуття зв'язку з цією дивовижною планетою. Але сьогодні цей зв'язок під загрозою через нашу бездумну діяльність. Зміна клімату, забруднення, руйнування природних середовищ існування – усе це веде до невблаганного зменшення кількості видів.

Збереження біорізноманіття – це наш обов'язок перед майбутніми поколіннями. Це наш шанс зберегти красу й багатство нашої планети, щоб діти та онуки могли милуватися розмаїттям природи й насолоджуватися її дарами так, як це робимо ми сьогодні.

Створюйте біорізноманітні сади, створюйте простори для життя! Для майбутнього життя! Усе життя!

PS А про сади SLA читайте в наступному випуску.
Залишайтеся з нами.

This summer I visited Copenhagen, which is famous for its modern natural gardens and parks. Many of the gardens I visited were designed and created by the famous Danish architectural firm SLA, whose motto is: 'Create spaces for life. For life'.

What struck me was that SLA's parks, squares and gardens look as if they were created by nature itself! And the plants presented in them attract birds, insects, bees, creating biodiversity. And this is not just a list of species inhabiting our planet. It is about the living fabric of the Earth, which ensures harmony and balance in nature.

Yes, imagine a world where every plant, every insect and every bird is an indispensable note in the great symphony of life. When we lose one species, we lose that note, and the symphony becomes less complete, less perfect.

That is why biodiversity conservation is not only about caring for nature, it is about caring for ourselves. Each species is part of a complex web of life that sustains our existence. **And that's what we talk about a lot in this issue!** We depend on nature for everything from the food on our tables to the clean air we breathe. And when this network weakens, we risk losing not only natural resources but also our own security.

In addition, biodiversity brings enormous aesthetic and spiritual value. It inspires artists, poets and scientists, and gives us a sense of connection to this amazing planet. But today, this connection is under threat due to our thoughtless activities. Climate change, pollution, and the destruction of natural habitats are all leading to an inexorable decline in the number of species.

Biodiversity conservation is our duty to future generations. This is our chance to preserve the beauty and richness of our planet so that our children and grandchildren can admire the diversity of nature and enjoy its gifts as we do today.

Create biodiverse gardens, create spaces for life!
For future life! For all of life!

PS Read about SLA's gardens in the next issue.
Stay tuned.

- декоративні дерева та кущі |
- decorative bushes and trees |
- листяні та плодові дерева |
- deciduous and fruit trees |
- хвойні рослини будь-яких розмірів
(в т.ч. крупноміри) |
- coniferous plants of any size |
- рослини стрижених форм та бонсаї |
- plants of clipped forms and bonsaies |

Головний редактор
ВАЛЕРІЙ КОТЕЛЬНИКОВ
Editor-in-chief
VALERY KOTELNIKOV

Україна буде жити!

Ось і літо минуло... Третє літо виснажливої війни, ракетних обстрілів наших міст та сел, блекаутів, третє літо великих випробувань...

Сьогодні Україна переживає часи, які вимагають від кожного з нас мужності, єдності та невпинної праці. Війна, яка прийшла на нашу землю, змінила не лише політичний і соціальний ландшафт країни, але й вплинула на навколишнє середовище, архітектуру та міське планування. Саме в таких умовах наша професія набуває нового значення і відповідальності.

Для нас, ландшафтних дизайнерів і архітекторів, сьогоднішній виклик полягає не лише у відновленні пошкоджених територій, але й у створенні нових просторів, що стануть символами відродження, надії та перемоги. Наші проекти мають говорити про силу, стійкість та нескореність українського народу.

Ми живемо на фронті, стоїмо на передовій екологічній та культурної відбудови країни. Наша місія – не просто відновити зруйновані міста та села, а зробити це так, щоб вони стали ще більш стійкими, комфортними та гармонійними. Ми маємо враховувати виклики, які постають перед нашою країною у контексті змін клімату, енергетичної безпеки та соціальної інтеграції.

Важливо не забувати про нашу історію, культурну спадщину та природні багатства. У нашій роботі ми можемо надихатися традиційними українськими мотивами, поєднуючи їх із сучасними тенденціями, щоб створювати унікальні, впізнавані і водночас функціональні простори. Такі простори мають стати осередками згуртування громад, місцями, де люди відчувають безпеку, мир та належність до великої української родини.

Перемога у цій війні для нас – це не лише військовий успіх. Це також відновлення та розвиток нашої країни, створення середовища, в якому кожен українець зможе жити гідно, працювати, творити і мріяти. Ми повинні працювати на те, щоб після перемоги наші міста та села стали символами того, як Україна може відродитися і процвітати попри всі труднощі. Кожен наш проєкт – це внесок у загальну перемогу. Кожен парк, сквер, громадський простір, відновлений чи створений з нуля, – це свідчення того, що Україна жива, сильна і має майбутнє. І це майбутнє ми будемо разом, з гордістю і вірою у нашу спільну справу! Україна буде жити!

Ukraine will live!

The summer is over... The third summer of exhausting war, rocket attacks on our cities and villages, blackouts, the third summer of great trials...

Today, Ukraine is going through times that require courage, unity and tireless work from each of us. The war that came to our land changed not only the political and social landscape of the country, but also affected the environment, architecture and urban planning. It is in such conditions that our profession acquires new meaning and responsibility.

For us, landscape designers and architects, today's challenge is not only to restore damaged areas, but also to create new spaces that will become symbols of rebirth, hope and victory. Our projects should speak of the strength, resilience and indomitability of the Ukrainian people.

We live on the frontline, standing at the forefront of the country's environmental and cultural reconstruction. Our mission is not just to rebuild destroyed towns and villages, but to make them even more sustainable, comfortable and harmonious. We have to take into account the challenges facing our country in the context of climate change, energy security and social integration.

It is important not to forget about our history, cultural heritage and natural resources. In our work, we can be inspired by traditional Ukrainian motifs, combining them with modern trends to create unique, recognisable and functional spaces. Such spaces should become centres of community cohesion, places where people feel safe, peaceful and part of a large Ukrainian family.

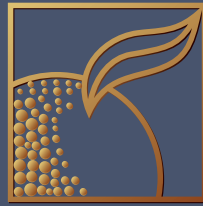
For us, winning this war is not only a military success. It is also about restoring and developing our country, creating an environment where every Ukrainian can live in dignity, work, create and dream.

We must work to ensure that after the victory, our cities and villages become symbols of how Ukraine can revive and prosper despite all the difficulties.

Each of our projects is a contribution to the overall victory. Every park, square, public space, restored or created from scratch, is evidence that Ukraine is alive, strong and has a future. And we are building this future together, with pride and faith in our common cause! Ukraine will live!

Тротуарна плитка

**ЗОЛОТИЙ
МАНДАРИН**

**БЕТОННА ПРОДУКЦІЯ
ДЛЯ БЛАГОУСТРОЮ**

Огорожі

Елементи для клумб

Елементи для парканів

Крупноформатні плити

Покрокові елементи

Лавки

Квітники

Урни

ЗМІСТ/CONTENT

[HTTPS://LANDSCAPE-ARCHITECTURE.TOP/](https://landscape-architecture.top/)

36

НОВИНИ

- I Maestri del Paesaggio 10
- Garden Party 12
- ПЕРШОМУ РОЗСАДНИКУ ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН В ЦЕНТРАЛЬНІЙ УКРАЇНІ – 165! або про рЕволюцію садівництва у Кременчуці 14

ПОДІЇ В ЛАНДШАФТНІЙ ІНДУСТРІЇ EVENTS IN THE LANDSCAPE INDUSTRY

- ШОУ-САДИ RHS CHELSEA FLOWER SHOW 2024: ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ТОРТУР, ЗБЕРЕЖЕННЯ ВОДИ ТА АЛЬТЕРНАТИВНА РЕАЛЬНОСТЬ 16
- САД ЗАПИЛЮВАЧІВ І ПТАХІВ СТАВ ПЕРЕМОЖЦЕМ МІЖНАРОДНОЇ ПРЕМІЇ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ POLLINATOR AND BIRD GARDEN DESIGNED BY DIDIER DESIGN STUDIO, NAMED WINNER OF INTERNATIONAL SUSTAINABILITY AWARD 22
- ЮВІЛЕЙНИЙ 25 МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ САДІВ ТРИВАС У КАНАДІ CANADA'S PREMIER GARDEN FESTIVAL CONTINUES 30

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД /WORLD EXPERIENCE

- ЗАКОНОДАВСТВО ФОРМУЄ ТЕНДЕНЦІЇ В ДИЗАЙНІ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ THE LEGISLATION SHAPING TRENDS IN BRITISH PUBLIC SPACE DESIGN 36

ЗЕЛЕНА МИЛЯ

GREEN MILE

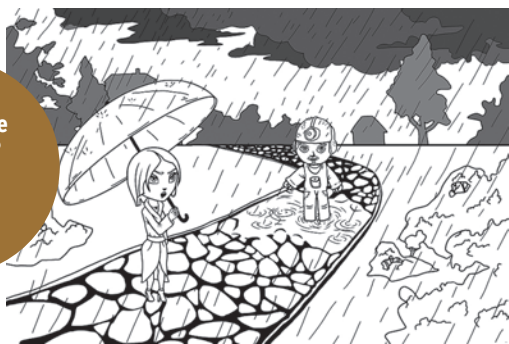
ВИКОНУЄМО ПОВНИЙ КОМПЛЕКС ЗАГАЛЬНОБУДІВЕЛЬНИХ РОБІТ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ БЛАГОУСТРОЄМ ТЕРИТОРІЇ, УКЛАДАННЯ ТРОТУАРНОЇ ПЛИТКИ ТА СИСТЕМ ПОВЕРХНЕВОГО ВОДОВІДВЕДЕННЯ.

- Проект вертикального планування та роботи з благоустрою.
- Схема водовідведення та дренажу та влаштування цих систем.
- Проект мощення та укладання бруківки та дренажних покриттів.

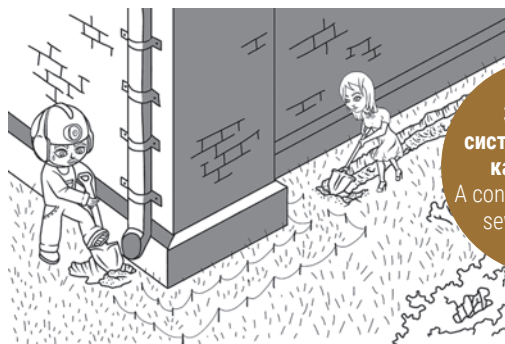
THE COMPANY «GREEN MILE» WILL PERFORM A FULL RANGE OF GENERAL CONSTRUCTION WORKS RELATED TO IMPROVING THE TERRITORY, LAYING PAVING SLABS, AND SURFACE DRAINAGE SYSTEMS.

- The project of vertical planning and improvement work.
- Scheme of drainage and drainage arrangement of these systems.
- The project of paving and laying paving stones and drainage coverings.

Стандартне мощення?
Standard paving?

Звичайна система зливової каналізації?
A conventional storm sewer system?

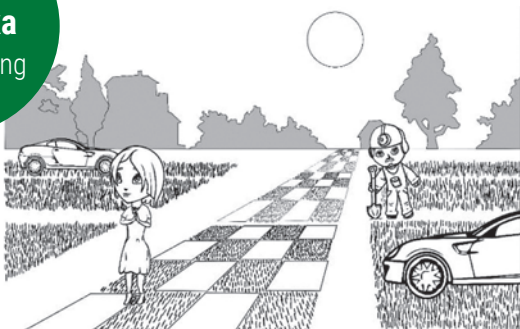
ЯКА Є ЦЬОМУ РАЗУМНА АЛЬТЕРНАТИВА?

Фахівці компанії «Зелена Миля» розроблять та втілять грамотні інженерні природоорієнтовані рішення які збалансують можливості та ресурси. Замість звичайної бруківки ми пропонуємо влаштування дренажних покриттів та зелених парковок. А звичайні дренажні та зливі системи перетворюємо на дощові садки. Дощові сади виглядають як сучасні клумби та перехоплюють, затримують та поступово повертають опади до екосистеми.

WHAT IS A REASONABLE ALTERNATIVE TO THIS?

Specialists of the company «Green Mile» will develop and implement competent engineering nature-oriented solutions that balance opportunities and resources. Instead of ordinary paving stones, we offer the installation of drainage coverings and green parking lots. And we turn ordinary drainage and stormwater systems into rain gardens. Rain gardens look like modern flower beds and capture, retain and gradually return rainfall to the ecosystem.

Зелена парковка
Green parking

Дощові садки
Rain gardens

+38 (068) 589-10-96, +38 (066) 226-43-39

52

**САД ТА БУДИНОК/
КОМФОРТНИЙ ПРОСТІР
GARDEN AND HOUSE/
COMFORTABLE SPACE**

НИКО ВІССІНГ –
ЛИЦАР ЗЕЛЕНОГО СВИТУ
NICO WISSING IS A KNIGHT
OF THE GREEN WORLD

36

МІЙ САД У ЛИТОВСЬКІЙ ВЕНЕЦІЇ
MY GARDEN IN LITHUANIAN
VENICE

52

ЖИВИЙ ПРОСТІР ГАРМОНІЇ:
ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ САДУ,
ЯКИЙ НАДИХАЄ

58

МІСТО В МІСТІ, ЩО ФУНКЦІОНУЄ
ЗА ПРИНЦИПАМИ ІННОВАЦІЙНОСТІ
ТА ЕКОЛОГІЧНОСТІ
IS A CITY WITHIN A CITY THAT OPERATES
ON THE PRINCIPLES OF INNOVATION
AND SUSTAINABILITY

62

36

Головний редактор,
відповідальний за випуск:
ВАЛЕРІЙ КОТЕЛЬНИКОВ

Editor-in-Chief responsible
for the issue:
VALERY KOTELNIKOV

Випускаючий редактор,
журналіст:
ОЛЬГА КАМОЛІКОВА

Graduating editor,
journalist:
OLGA KAMOLIKOVA

Науковий редактор-
консультант:
ХЕЛЕНА ГУТМАНЕ (Латвія)
ландшафтний архітектор,
+371-29642688,
e-mail: helena@alps.archi

Scientific editor-consultant:
HELENA GUTMANE (LATVIA)
AINAVU ARHITEKTE,
LANDSCAPE ARCHITECT,
+371-29642688,
e-mail: helena@alps.archi

Переклад на англійську:
Валерій КОТЕЛЬНИКОВ

Translation into English:
Valery KOTELNYKOV

Дизайн та верстка:
ГАННА ПЕРЕВЕРТЕНЬ

Design and layout:
HANNA PEREVERTEN

Видавець: ПП
«КБ «Ландшафт і архітектура»

Publisher: PE «Landscape and
Architecture»

Засновник, директор:
Ольга КАМОЛІКОВА

Founder, director:
Olga KAMOLIKOVA

Адреса: Україна, м. Київ,
вул. Машинобудівельна, 37,
оф. 236

Address: Ukraine, Kyiv,
street Machine-building, 37,
of. 236

В УКРАЇНІ З ПИТАНЬ РЕКЛАМИ ТА СПІВПРАЦІ ЗВЕРТАЙТЕСЬ
тел.: +38 (050) 6289169, +38 (067) 5058553,
e-mail: landscape_kiev@ukr.net,
<https://landscape-architecture.top/>

Розповсюдження: журнал поширюється за підпискою. Електронна версія
представлена на сайті Journals.ua на додатках для iPad і планшетів на базі
Android Play Market AppStore.

Безкоштовна електронна версія представлена
на сайті <https://landscape-architecture.top/>

The free electronic version is available at <https://landscape-architecture.top/>
Свідоцтво про реєстрацію/перереєстрацію №25229-15169ПР від
07.09.2022

Всі права захищено. Передрук матеріалів тільки за умови посилання на
журнал та за попередньою згодою з видавцем, яку можна отримати,
написавши нам на емейл: landscape_kiev@ukr.net

Reprint of materials only with a link to the journal and with the prior
agreement of the publisher, which can be obtained by writing to us by email:
landscape_kiev@ukr.net

Редакція може не поділяти точки зору авторів.

Вартість дзвінків за номерами телефонів,
вказаними в журналі, згідно тарифів вашого оператора

Періодичність: 3 рази на рік

Підписано до друку 30.08.2024.

У номері представлені фото: авторів статей, архітекторів та редакції.

«Ландшафт і архітектура» ©

Підписний індекс 86400

KORNELIS.BIZ

ЛИСТЯНІ • ШПИЛЬКОВІ • БАГАТОРІЧНІ РОСЛИНИ
РОСЛИНИ З КОМОМ • ОПОРНІ СТОВПЧИКИ

☎ 067-403-40-90 (Олена)
☎ 067-413-33-02 (Тетяна)

✉ kornelis.dv@gmail.com

с.Двірець, 12447
вул. Житомирська, 6
Житомирський р-н/обл.

A photograph of a garden with pink flowers and people in the background. The scene is outdoors, with a stone wall and a fountain visible. People are seen in the background, some looking at the flowers. The foreground is filled with green foliage and pink flowers.

LANDSCAPE FESTIVAL 2024

6 - 22 September
BERGAMO
Italy

“FACING THE CRISIS”

www.landscapefestival.it

LANDSCAPE FESTIVAL 2024

EDUCATIONAL

GARDEN MASTERCLASS

Flow

Monastero di Astino, Bergamo - 18 September

Nigel Dunnett
UK

INTERNATIONAL SEMINAR

Urban Landscape

Sala Piatti, Bergamo - 19 September

Cristobal Elgueta
Chile

Jason Siebermorgen
USA

Ton Muller
Netherlands

Giacomo Guzzon
UK

INTERNATIONAL MEETING

Facing the crisis

Teatro Sociale, Bergamo - 20 and 21 September

Andrew Grant
UK

Arthur Adeya KDI
Africa

Amalia Robredo
Uruguay

Tony Spencer
Canada

Andrew Laidlaw
Australia

Telmo Pievani
Italy

P'ARCNOUVEAU
Italy

Herbert Dreiseitl
Germany

Arit Anderson
UK

Parkkim
South Korea

to register and to have all the information
www.landscapefestival.it

GARDEN PARTY

Партнер заходу

Ще більше про заходи L&A https://landscape-architecture.top/calendar_2024/

Ландшафтні подорожі з L&A – це завжди позитивно, пізнавально, цікаво та корисно! Сьогодні ми розповімо вам про одну з таких – Garden Party, що відбулася 4 серпня.

Це був неймовірний день! Першим пунктом нашої подорожі став розсадник рослин «Наталіс» у Забуччі, який виступив партнером нашого заходу. Цей розсадник є одним із найстаріших і найкращих у галузі виробництва посадкового матеріалу в Україні. «Наталіс» – провідний виробник рослин в Україні та член Європейської асоціації розсадників (ЕНА). Тут представлено найбільший асортимент декоративних кущів, вирощених за найвищими європейськими стандартами. Це місце, де можна знайти унікальні декоративні рослини для ландшафтних проєктів та власного саду, що додають індивідуальності та неповторності озелененню! Екскурсію для нас провів сам засновник розсадника, пан Олексій Венгловський, який із захопленням і гордістю розповів про своє підприємство. Ми мали нагоду ознайомитися з різноманіттям рослин – від модних і сучасних до ефектних та малодоглядних, які перетворюють сади на справжні витвори мистецтва.

Наступним кроком нашої подорожі стало відвідування Greena Park і розташовані там 12 виставкових садів, які заслужено називають «Українським Апельтерном». Ці сади, створені фахівцями Гільдії ландшафтних архітекторів України, вражають своєю красою та різноманіттям.

Greena Park – це територія площею близько 1000 м², яка об'єднала дванадцять українських ландшафтних архітекторів та дизайнерів, зокрема Олену Шрам, Єву Адамову, Юлію Голованову, Юрія Зінковського, Ірину Бобошко-Бардин, Анну Кульвановську, Ольгу Білоус, Аріну Мілевську, Юлію Рашковську, Геннадія Рашковського, Тетяну Бондар, Ірину Мамрук, Станіслава Кузнецова, Олександра Бердо та інших. Незважаючи на складнощі, з якими стикається Greena Park у цей час, він продовжує надихати дизайнерів на нові ідеї, розкриваючи силу і життєстійкість рослин у складних умовах окупації та відсутності регулярного догляду.

Останнім пунктом нашої подорожі став сад «Жива Нива», створений талановитою ландшафтною дизайнеркою Оксаною Язиковою на території агропідприємства. Вона особисто презентувала свій витвір і поділилася секретами його створення. Цей унікальний природний злаковий сад є справжнім оазисом спокою та краси. Прогулянка по саду подарувала нам незабутні враження від гармонії природи, чистого повітря та чарівних краєвидів. Крім того, цей сад є чудовим місцем для фотографій, медитації та релаксації. Ми насолоджувалися моментом з келихом українського вина.

Це був атмосферний, пізнавальний та корисний захід, який подарував нам нові знання, приємні знайомства та незабутні враження. Garden Party – це місце, де зустрілися друзі, природа та мистецтво! □

DENDRO PROTECT

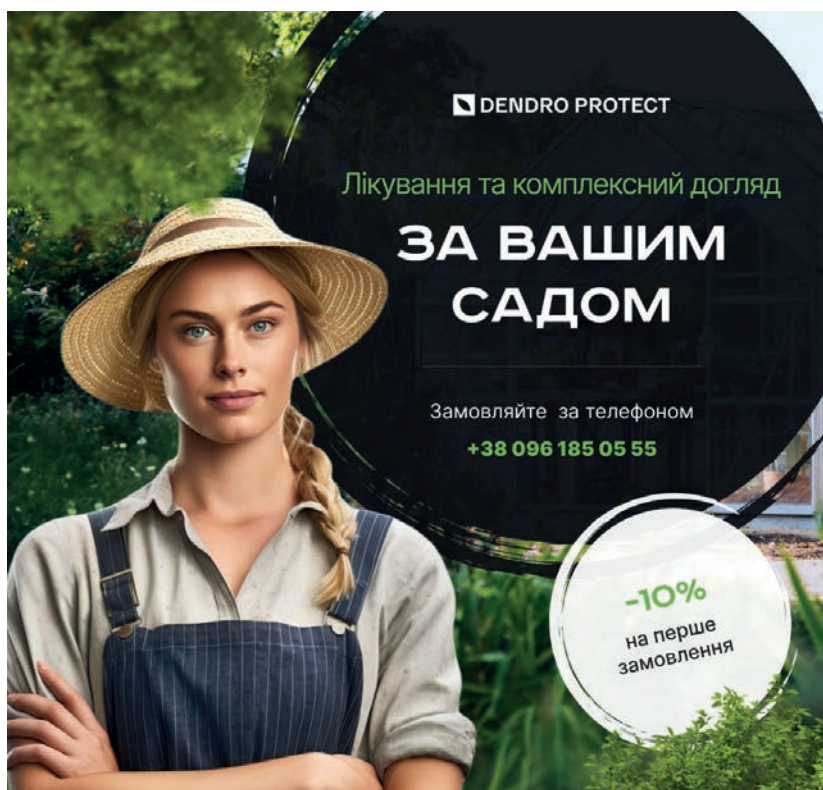
DENDRO PROTECT

- Комплексні хіміобробки хвойних та листвяних дерев
- Хіміобробка проти короїда
- Ін'єкції дерев
- Послуги міколога консультанта
- Чистка та обрізка хвойних культур

МИ – ЗАХИЩАЄМО ТА ОБСЛУГОВУЄМО САДИ, ПАРКИ ТА ЛАНДШАФТНІ ТЕРИТОРІЇ

[HTTPS://DENDRO-PROTECT.COM.UA/](https://dendro-protect.com.ua/)

DENDRO PROTECT

Лікування та комплексний догляд

ЗА ВАШИМ САДОМ

Замовляйте за телефоном
+38 096 185 05 55

-10%
на перше замовлення

ПЕРШОМУ РОЗСАДНИКУ ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН В ЦЕНТРАЛЬНІЙ УКРАЇНІ – 165! або про рЕволюцію садівництва у Кременчуці

Текст: Артем РЯСА

Карл Бер

Для клієнтів щорічно випускався кольоровий каталог з ілюстраціями. Вражає багате різноманіття рослин

Син Карла Бера – Павло Бер

165 років традицій садового закладу К. І. Бера, заснованого Карлом Раммом у Кременчуці в 1859 році, є яскравим прикладом розвитку садівництва на території України. Розсадник Рамма, що спеціалізувався на вирощуванні фруктових і декоративних дерев, заклад основи для сучасного садівництва на цій території нашої країни. Його робота стала натхненням для майбутніх поколінь садівників, зокрема для засновників розсадника декоративних рослин «Гарди», який сьогодні продовжує традиції батьків-засновників декоративного рослинництва Центральної України – Рамма і Бера, вирощуючи високоякісні декоративні рослини, які прикрашають сади та парки по всій Україні. Зв'язок між історичним минулим та сучасними досягненнями підкреслює важливість збереження традицій садівництва та їх адаптацію до сучасних потреб. Карл Рамм, засновник першого садового закладу в Кременчуці, був одним із піонерів садівництва в Україні. Він народився в Ліфляндії (сучасна Латвія), німець за походженням; та здобув великий досвід у цій сфері до переїзду в Кременчук.

1860-ті роки заклад розширюється, завдяки чому Карл Рамм здобуває репутацію провідного садівника. Рамм видає практичний посібник для вирощування різних культур саме для умов наших широт. Його розсадник став популярним в Україні і за кордоном завдяки широкому асортименту фруктових та декоративних дерев, а також інноваційним того часу методам вирощування. Після його смерті справу продовжила дружина Матильда, яка керувала закладом і розширювала його вплив на місцеву економіку.

1876 справу продовжує німець Карл Бер, який був садівником з Риги. На основі його родинних садових закладів засновано Ризький національний ботанічний сад. Великий династичний досвід він передав до своєї нової Батьківщини.

1892-1898 роки – велике розширення та успіх «Садового заведення Карла Бера». Створено нові розсадники на території Кременчуцького району і Кременчука. Створено оранжереї. Залучено спеціалістів з Австрії. У 1896 Карл Бер – член німецького товариства троянд.

1894 Кременчук стає центром, тогочасним хабом для садових закладів. Згідно адрес-календаря Полтавської губернії по вулиці Веселій на той час ще два садових заклади Акімця та Косова.

1896 Площа розсадників Бера – 30 десятин, 1901 – 40 десятин, 1913 – понад 50 десятин, 1916 – до 60 десятин. З малого садового підприємства фірма стає хабом східної Європи на рівні Варшави, Києва, Риги.

1900-ті в місті діють квіткові магазини «Царство квітів», «Цариця квітів», «Флора». Саме фірма «Бера» була поставником троянд для центральної України.

1910-1920-ті роки: розвиток садівництва у Кременчуці уповільнюється через економічні та політичні потрясіння, але садовий заклад Бера залишається важливим елементом місцевої інфраструктури. Син Павло продовжує традиції батька.

1918 націоналізація. Павло Бер стає спеціалістом фірми, працював до 1929 року включно. Згодом рід Берів покидає місто. Нова назва «Насіннєве депо Окрземууправління в Кременчуці»

1929 Господарство – у відомості «Плодо-центросоюзу».

1930 -1940-ві роки: під час Другої світової війни розсадник зазнає руйнувань, проте місцеві садівники відновлюють традиції, зберігаючи спадщину.

1946 господарство названо «Трест зелених насаджень», а з 1955 року – «Контора благоустрою». Але бренд «Садового заведення Бера» був настільки сильним, що навіть до 70 років існувала народна назва і поняття «піти купити насіння «У Бера».

1950-ті роки. Відродження інтересу до декоративного садівництва в Україні. З'являються нові розсадники, які продовжують традиції, закладений розсадник на вул. Київській.

1970 тогочасні залишки садиби Бера мали назву «Ремонтно-будівельна дільниця зеленого господарства». Приблизно 1978 року засновано новий розсадник на території хутора Мартинівка та Рябохівка. Сьогодні це територія розсадника «Гарди».

1990-ті роки. З незалежністю України з'являється новий імпульс для розвитку садівництва. Виникають приватні розсадники, які орієнтуються на сучасні тенденції у ландшафтному дизайні. Комунальні заклади починають занепадати.

1995 Засновано підприємство «Флора», згодом – «Благоустрій Кременчука».

2000-ні роки. Заснування розсадника декоративних рослин «Гарди». Підприємство продовжує традиції садівництва, започатковані Раммом і Бером, але адаптує їх до сучасних умов.

1999 засновано фірму «Голландські троянди», у 2002 році один з комунальних розсадників було приватизовано і приведено до ладу. Створено бренд ГАРДИ. У цьому контексті сучасний розсадник декоративних рослин «Гарди» продовжує традиції, підтримуючи високу якість та інноваційний підхід до вирощування рослин, як у Карла Бера.

Digest

The history of horticulture in Kremenchuk is not just a story of individual businesses or individuals. It is a living thread that connects the past with the future, preserving a rich cultural heritage. From the small nursery of Karl Rahm, founded in 1859, to the modern Garda enterprise, which continues traditions while introducing innovations, this story is a symbol of continuity and resilience. Kremenchuk gardeners not only developed the local economy, but also shaped a unique culture, enriching the lives of thousands of people with their creations. For more than a century and a half, Kremenchuk horticulture has played a key role in the development of horticulture not only in Ukraine but throughout Eastern Europe, leaving its mark in every garden, in every garden. The success of modern businesses such as Garda is a vivid example of how preserving traditions and adapting them to modern conditions can lead to development and prosperity even in difficult times. This link between the past and the present shows how important it is not to lose our roots, but rather to preserve and develop them for the benefit of future generations. This is an example of why Ukraine is a true European country that is returning to the European family.

2020-ті «Гарди» стає одним із провідних розсадників України, відомим високою якістю продукції та інноваційним підходом до вирощування декоративних рослин. Розсадник активно бере участь у збереженні культурної спадщини українського садівництва. Історія садівництва в Кременчуці – це не просто історія окремих підприємств чи окремих особистостей, це жива нитка, що зв'язує минуле з майбутнім, зберігаючи багатий культурний спадок. Від невеликого розсадника Карла Рамма, заснованого у 1859 році, до сучасного підприємства «Гарди», яке продовжує традиції і водночас впроваджує інновації, ця історія є символом неперервності і стійкості. Кременчуцькі садівники не лише розвивали місцеву економіку, але й формували унікальну культуру, збагачуючи життя тисяч людей своїми творіннями. Понад півтора століття кременчуцьке садівництво відіграє ключову роль у розвитку садівництва не тільки в Україні, але й у всій Східній Європі, залишаючи свій слід у кожному саду, у кожному саду. Успіх сучасних підприємств, таких як «Гарди», є яскравим прикладом того, як збереження традицій і пристосування їх до сучасних умов може привести до розвитку й процвітання навіть у складні часи. Цей зв'язок минулого й сучасності показує, наскільки важливо не втрачати свої корені, а навпаки, зберігати і розвивати їх на благо майбутніх поколінь. Приклад, чому Україна – справжня європейська країна, що повертається у європейську родину. □

Колектив розсаднику 80-х років

ПОДІЇ В ЛАНДШАФТНІЙ ІНДУСТРІЇ
EVENTS IN THE LANDSCAPE INDUSTRY

**ШОУ-САДИ RHS CHELSEA
FLOWER SHOW 2024:
ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ТОРТУР,
ЗБЕРЕЖЕННЯ ВОДИ ТА
АЛЬТЕРНАТИВНА РЕАЛЬНІСТЬ**

Текст, фото:
Олена МІНЯЙЛО,
ландшафтна дизайнерка

В цьому році відвідувачі найвідомішого в світі заходу з ландшафтного дизайну та садівництва не побачили в виставкових садах ні розкішних конструкцій, ні пишних декорацій. Але приводів для роздумів, пошуків сенсів та емоцій було безліч. Основні теми, що піднімали дизайнери в своїх садах цього року майже незмінні – це фізичне та ментальне здоров'я, сталий розвиток і захист довкілля, та загальнолюдські відносини. Але способи розкриття тем помітно відрізнялися від минулорічних. Лугові самонасінні рослини і довголітні стійкі дерева, багато з яких можуть вижити в екстремальних умовах використовувалися в більшості проєктів, більшість матеріалів – повторного використання, м'які колористичні рішення та якась надзвичайна тендітність та проникливість.

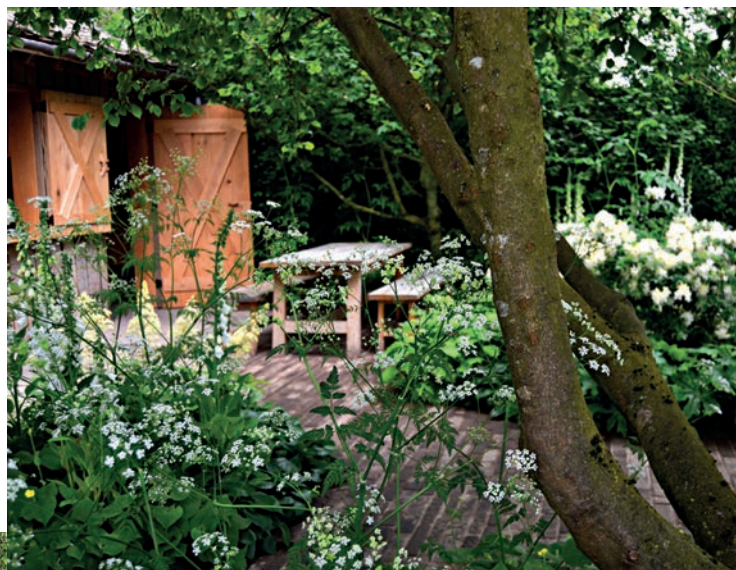
Що ж, на цей момент вже багато було написано про всі шоу-сади RHS CHELSEA FLOWER SHOW цього сезону в соцмережах та пресі, тож я зараз зупинюся на найбільш цікавих та вражаючих, на мій погляд, об'єктах.

Одним з найбільш обговорюваних з номінації SHOW GARDENS був сад **MUSCULAR DYSTROPHY UK – FOREST BATHING GARDEN (М'ЯЗОВА ДИСТРОФІЯ, ВЕЛИКА БРИТАНІЯ. ЛІСОВИЙ КУПАЛЬНИЙ САД ДИЗАЙНЕРКИ ULA MARIA (GOLD))**. Це притулок для пацієнтів, що страждають від атрофії м'язів, їхніх сімей та навіть лікарів, натхнений стародавньою японською практикою Сінрін-йоку, що означає купання в атмосфері лісу та воз'єднання з природою за допомогою почуттів. Березовий гай з понад 40 дерев створює атмосферу лісу, тінисті та сонячні галявини з багаторічників в основному зелених відтінків за рахунок структурного листя створюють справжній гобелен з багатою текстурою та рідкісними сплесками кольору. Після заходу, що вже стало традицією для багатьох шоу-садів, цей сад продовжить свою терапевтичну дію, бо буде перенесений до Інституту розвиваючої та регенеративної медицини в Оксфорді.

Digest

RHS CHELSEA FLOWER SHOW 2024 SHOW GARDENS: LIBERATION FROM TORTURE, WATER CONSERVATION AND AN ALTERNATIVE REALITY

This year, visitors to the world's most famous event for landscape design and gardening did not see any luxurious structures or lush decorations in the show gardens. But there were plenty of reasons for reflection, search for meanings and emotions. The main themes that designers raised in their gardens this year are almost unchanged: physical and mental health, sustainable development and environmental protection, and human relations. However, the ways in which these topics were presented were markedly different from last year. Meadow self-seeding plants and long-lived sustainable trees, many of which can survive in extreme conditions, were used in most projects, with most materials being reused, soft colour schemes and a certain extraordinary fragility and insight.

Неймовірно ніжна робота, **САД ДИЗАЙНЕРА TOM STUART-SMITH THE NATIONAL GARDEN SCHEME GARDEN (GOLD)** створений для привернення уваги до Національної садової програми, яка відзначає вже майже 100-річчя, коли приватні сади відкриваються для публіки та збираються кошти для благодійних організацій. Відкритий гай ліщини, частково оточений живоплотом, з колекцією стійких до посухи лісових рослин, багато з яких були надані власниками садів Національної садової програми, та дерев'яна хатина, де відвідувачі та садові волонтери можуть збиратися за чаєм.

**САД ST JAMES'S PICCADILLY:
IMAGINE THE WORLD TO BE
DIFFERENT ДИЗАЙНЕРА ROBERT
MYERS (GOLD)**

висвітлює потужну відновлюючу силу зелених насаджень у містах. Натхнений архітектурою та нелегкою долею церкви Святого Джеймса в центрі Лондону, автор пропонує альтернативний світ, в якому собор був відновлений після бомбардувань лише частково, і перетворився на сад з багатим біологічним різноманіттям біля залишків стін, що збереглися. Текsturні посадки, всіяні вкрапленнями червоного, рожевого, фіолетового та білого кольорів, кущі перемішані з папороттю та багаторічними трав'янистими рослинами, багато вічнозелених видів, на стінах – виткі рослини.

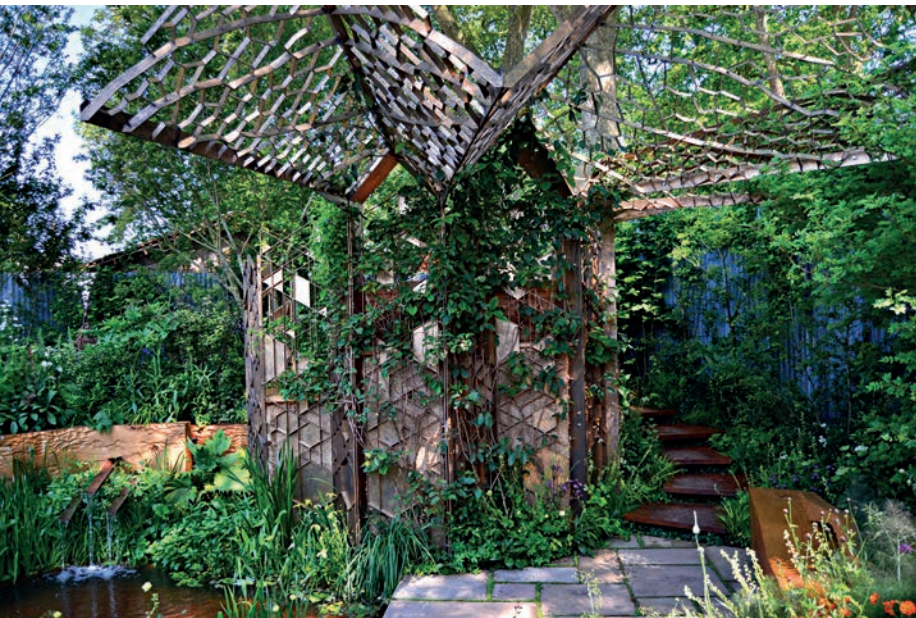
Але моїм особистим фаворитом цього року був **WATERAID GARDEN (ДОПОМОГА ВОДІ) ДИЗАЙНЕРІВ TOM MASSEY & JE AHN (GOLD)** завдяки футуристичним вражаючим конструкціям, що поєднують в собі естетичне задоволення та інженерний задум. Цей сад приділяє особливу увагу сталому розвитку та управлінню водними ресурсами. Барвисті і текстурні посадки, вологолюбні або навпаки посухостійкі рослини для різних ділянок ландшафту, матеріали, що переробляються та перепрофілюються з меншим вуглецевим слідом, і звісно сам центральний павільйон із сталевого каркасу та листів атмосферостійкої сталі, — цей сад справжнє диво сучасного дизайну. Атмосферні опади збираються через структури павільйону, фільтруючи та уповільнюючи поширення води ландшафтом.

В саду Проблему перемоги над ВІЛ піднімає в своєму саду **TERRENCE HIGGINS TRUST BRIDGE TO 2030 GARDEN (SILVER-GILT) ДИЗАЙНЕР MATTHEW CHILDS**. Вхід в нього нагадує затоплений оновлений кар'єрний ландшафт, посадки біля води натхненні повторним заселенням рослинами покинутих шахт Південного Уельсу. По саду розкидані гранітні валуни, один із них ненадійно балансує і підтримується лише тендітними паличками — аналогія з людьми, хворими на ВІЛ. Жовті відтінки є акцентами серед глибоких тонів пурпурового та червоного кольорів у передній частині саду та з'єднуються з палітрою зелені у задній частині саду.

Тему «терапії садами» освітлювала в саду **THE OCTAVIA HILL GARDEN BY BLUE DIAMOND WITH THE NATIONAL TRUST (SILVER-GILT)** ДИЗАЙНЕРКА ANN-MARIE POWELL.

Піонер соціального реформування Октавія Хілл (1838-1912), засновниця Національного фонду, вважала що «здоровий дар повітря та радість рослин та квітів» життєво важливі у житті кожного. Цей чудовий, наповнений рослинами сад дикої природи, який концептуально розташований на занедбаній міській території, покликаний стимулювати фізичне, психічне та соціальне благополуччя міських мешканців.

Серед категорії SANCTUARY GARDENS безперечним лідером був сад **WORLD CHILD CANCER'S NURTURING GARDEN (GOLD)** ДИЗАЙНЕРА GIULIO GIORGI. Задуманий як рай для почуттів, цей сад приносить радість, надію і можливість уникнути дійсності дітям, які проходять лікування від раку. Підтримуючи емоційне благополуччя, дитина і батьки можуть прогулятися відновленою цегляною доріжкою, що веде до мальовничого луку, оточеного високими деревами, багаторічними, однорічними рослинами та чагарниками. Надалі, постійним місцеперебуванням саду стане «Будинок далеко від дому» британської благодійної організації Young Lives vs Cancer.

В САДУ НАЦІОНАЛЬНОГО ТОВАРИСТВА АУТИСТІВ **THE NATIONAL AUTISTIC SOCIETY GARDEN (SILVER-GILT)** ДИЗАЙНЕРИ SOPHIE PARMENTER AND DIDO MILNE намагалися відобразити повсякденний досвід аутичної людини у світі — на роботі, з друзями та сім'єю, з партнерами та із самим собою. Багатощарові посадки, від заболочених лук до березового лісу мають яскраву палітру кольору по краях та більш заспокійливу та м'яку у центрі саду, павільйони з великими блоками розширеної пробки грають роль елемента стратегії «маскування». Цей сад буде перевезено в житловий комплекс, який підтримує Національне товариство аутистів, у Catrine Bank.

«Коли одна маленька сім'я живе щасливим життям, щасливим стає все місто» — вважає **ДИЗАЙНЕР KAZUYUKI ISHIHARA. САД MOROTO NO IE (SILVER-GILT)** має все, що робить автора щасливим: шум водоспаду, колір осіннього листя і крихітні квіти, що цвітуть серед моху поруч із улюбленим мотоциклом.

САД THE BOODLES NATIONAL GALLERY GARDEN (SILVER-GILT)
ДИЗАЙНЕРКИ CATHERINE MACDONALD

створений до святкування 200-річчя Національної галереї. Черпаючи натхнення із картин галереї, він передає дух багатьох значних витворів мистецтва. Посадки в саду є інтерпретацією імпресіонізму та натхненні картинами Сера, Ван Гога та Моне, на створення легких металевих іконструкцій вплинули елементи повтору та перспективи в картинах Каналетто та Клода.

Тему труднощів, з якими стикаються сім'ї з кількох поколінь, коли справа доходить до управління особистими фінансами піднімає в своєму **ШОУ-САДУ KILLIK & CO: 'MONEY DOESN'T GROW ON TREES' GARDEN (SILVER-GILT)** **ДИЗАЙНЕР BAZ GRAINGER**. Окремі зручні зони для відпочинку, оточені рослинами, упорядковують простір, а водогін та аромати м'яти та розмарину допомагають зменшити стрес та занепокоєння. Палітра кольорів білого, блідо-жовтого і блідо-блакитного/фіолетового кольору теж була обрана саме тому, що науково доведено — ці кольори знижують рівень стресу.

І мій беззаперечний фаворит серед цієї категорії – **САД THE FREEDOM FROM TORTURE GARDEN: A SANCTUARY FOR SURVIVORS (СВОБОДА ВІД ТОРТУР) (SILVER) ДИЗАЙНЕРІВ JOHN WARLAND AND EMMA O'CONNELL**, знову ж таки завдяки майстерному створенню структур в саду. Це місце притулку, миру і надії, де садова терапія заспокоює, зцілює і відновлює після тортур, що було пережито на шляху до одужання. Сад спроектований як складний і захоплюючий, де відвідувач може займатися терапією віч-на-віч із

сім'єю або в групі. Вулична піч для хліба в центрі саду об'єднує, заохочує поділитися історіями за спільною справою та завести нових друзів. Скульптурні потоки конструкцій з плетеної верби розділяють простір, огортають відвідувача та створюють органічний притулок. Звивистий струмок забезпечує як зрошення рослин, так і відновлює розслаблення. Після шоу цей вражаючий сад буде перенесено до штаб-квартири «Свобода від тортур» у Фінсбері-парку в Лондоні.

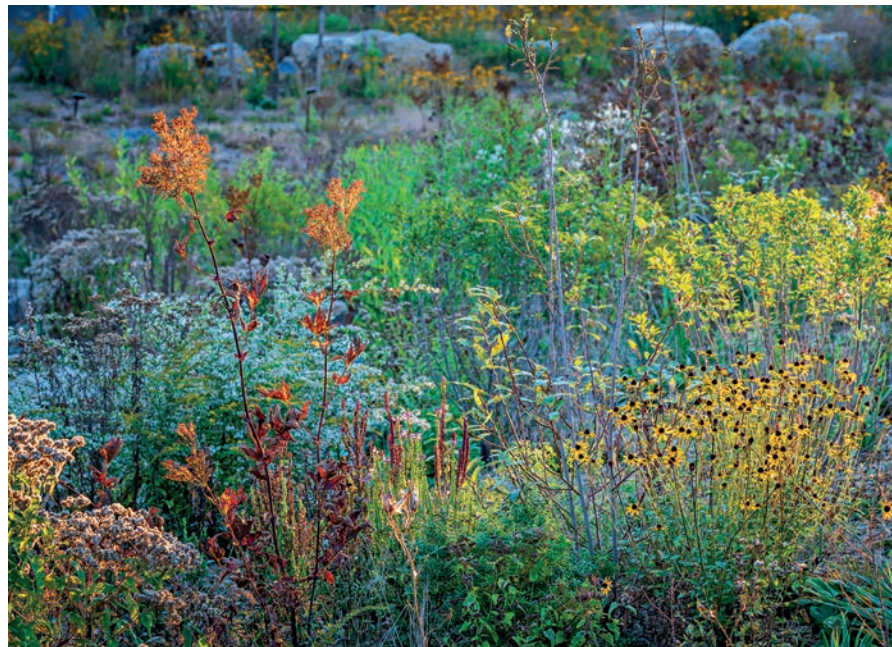
АТМОСФЕРА НА RHS CHELSEA FLOWER SHOW НЕ ЗМІНЮЄТЬСЯ ВЖЕ МАЙЖЕ СТОРІЧЧЯ – КОЖНИЙ РІК ВОНА НЕЙМОВІРНО СВЯТКОВА ТА НАДИХАЮЧА. В ЦЬОМУ РОЦІ ЗАВДЯКИ ВИСНАЖУЮЧІЙ ВІЙНІ НА ФОНІ ВСІХ ЦИХ ЩАСЛИВИХ ТА СПОКІЙНИХ ЛЮДЕЙ ЩЕ ГОСТРИШЕ ВІДЧУВАВСЯ СУМ ЗА ВТРАЧЕНИМ В УКРАЇНІ МИНУЛИМ. АЛЕ КВІТУЧЕ, ЕКОЛОГІЧНО ВРІВНОВАЖЕНЕ, СТАЛЕ МАЙБУТНЄ В НАС ТІЛЬКИ ПОПЕРЕДУ. ПЕРЕМОЖЕМО.

Джерело: www.v2com-newswire.com. Фото: Роб КАРДІЛЛО

САД ЗАПИЛЮВАЧІВ І ПТАХІВ СТАВ ПЕРЕМОЖЦЕМ МІЖНАРОДНОЇ ПРЕМІЇ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ POLLINATOR AND BIRD GARDEN

DESIGNED BY DIDIER DESIGN STUDIO, NAMED WINNER
OF INTERNATIONAL SUSTAINABILITY AWARD

Architizer нещодавно оголосив переможців премії 2024 A+ Awards, найбільшої програми нагород, спрямованої на просування та відзначення найкращої архітектури року. Didier Design Studio, ландшафтна архітектурна фірма з Форт-Коллінз, штат Колорадо, яка має чималий досвід у всіх аспектах проектування та планування, була обрана переможцем журі 2024 року в категорії сталого ландшафту/планування.

Architizer recently announced the winners of the 2024 A+ Awards, the largest awards program focused on promoting and celebrating the year's best architecture. Didier Design Studio, a landscape architecture firm based in Fort Collins, Colorado, with expertise in all facets of design and planning, from vision to completion, was selected as the 2024 Jury Winner in Architizer's Sustainable Landscape/Planning category for their project, "Where the Pollinators Are".

У цій категорії нагороджуються проекти, що включають сталі системи та матеріали, а також відповідають найкращим практикам етичного проектування, будівництва та експлуатації. Розуміння та запобігання зникненню видів запилювачів у всьому світі має вирішальне значення для продовження людського існування. Перед обличчям екологічної та економічної катастрофи багато хто залишається з відчуттям безсилої немичності. У відповідь на це креативний директор Didier Design Studio і провідний дизайнер саду Еммануель Дідьє сказав: «Сад запилювачів і птахів пов'язує людей з проблемою зменшення кількості запилювачів конкретними, відчутними способами, висуваючи науку на передній план в контексті зміни клімату. У цих діях відчувається надія». «Сад запилювачів і птахів» розташований у дендропарку Пенсильванського університету та є прямим продовженням поточних досліджень, спрямованих на розуміння та пояснення нещодавнього скорочення популяцій запилювачів та птахів у всьому світі.

Харланд Патч, директор програми запилювачів у дендрарії та доцент коледжу сільськогосподарських наук штату Пенсильванія, розповідає: «Сад унікальний тим, що поєднує в собі доступне та красиве для людини середовище існування і дизайн з дуже різноманітним набором рослин, багато з яких ви не побачите в жодному іншому саду».

This category awards projects that incorporate sustainable systems and materials, and which follow best practices pertaining to ethical design, construction, and operation.

The Jury-winning project is the Pollinator and Bird Garden, located at The Arboretum at Penn State in State College, Pennsylvania. The project is a direct extension of an ongoing research agenda to understand and explain the recent decreases in pollinator and bird populations across the world.

Harland Patch, director of pollinator programming at the Arboretum, and assistant research professor for the Penn State College of Agricultural Sciences, said, "The garden is unique in that it puts together habitat design and design that is accessible and beautiful to humans with a very diverse mix of plants, many of which you will not see in any other garden."

Understanding and reversing pollinator species disappearances around the world is critical to the continuation of human existence. In the face of environmental and economic disaster, many are left with a sense of powerless inevitability. In response, creative director of Didier Design Studio and lead designer of the Garden, Emmanuel Didier said, "The Pollinator and Bird Garden connects people with the issue of pollinator decline in specific, tangible ways, placing science in the forefront in the context of climate change. There is hope in that action."

ТЕХНІЧНИЙ ПАСПОРТ

Місцезнаходження: Державний коледж, Пенсильванія

Замовник: Дендрарій штату Пенсильванія

Ландшафтний архітектор: Didier Design Studio, провідний дизайнер

Співробітники:

Planting Design: Phyto Studio

Архітектор: Lake|Flato Architects

Дослідження: Дендрарій Пенсильванського університету та Центр досліджень запилювачів (Шарі Едельсон, Харланд Патч, Кейсі Скляр, Кім Стайнер)

Інженер-будівельник: Herbert, Rowland & Grubic, Inc. – HRG

Інженер-електрик: Barton Associates Inc,

Будівельник: Leonard S. Fiore, Inc.

Іригація: Hydro Designs

Бюджет: \$6,5 млн

Розмір: 1,4 га

Дата завершення проєкту: 2021 рік

Фотограф: Роб Карділло

TECHNICAL SHEET

Name: Pollinator and Bird Garden

Location: State College, Pennsylvania

Client: The Arboretum at Penn State

Landscape Architect: Didier Design Studio, Lead Designer

Collaborators:

Planting Design: Phyto Studio

Architect: Lake|Flato Architects

Research: The Arboretum at Penn State and the Center for Pollinator Research (Shari Edelson, Harland Patch, Casey Sclar, Kim Steiner)

Civil Engineer: Herbert, Rowland & Grubic, Inc. – HRG

Electrical Engineer: Barton Associates Inc.,

Builder: Leonard S. Fiore, Inc.

Irrigation: Hydro Designs

Budget: \$6.5 million

Size: 3.5 acres

Project Completion Date: 2021

Photographer: Rob Cardillo

Ця програма реалізується на території саду площею 1,4 га та втілює три взаємопов'язані цілі: безпосередньо передати та інтерпретувати наукові дослідження, що проводяться на місці, запропонувати цікаве місце для людей, щоб вони могли дізнатися про місця існування запилювачів і птахів, а також надихнути відвідувачів на створення подібних середовищ існування у власних приватних садах. Ця остання мета має потенціал експоненціального впливу на поширення здорових екологічних мереж у вже створених ландшафтах.

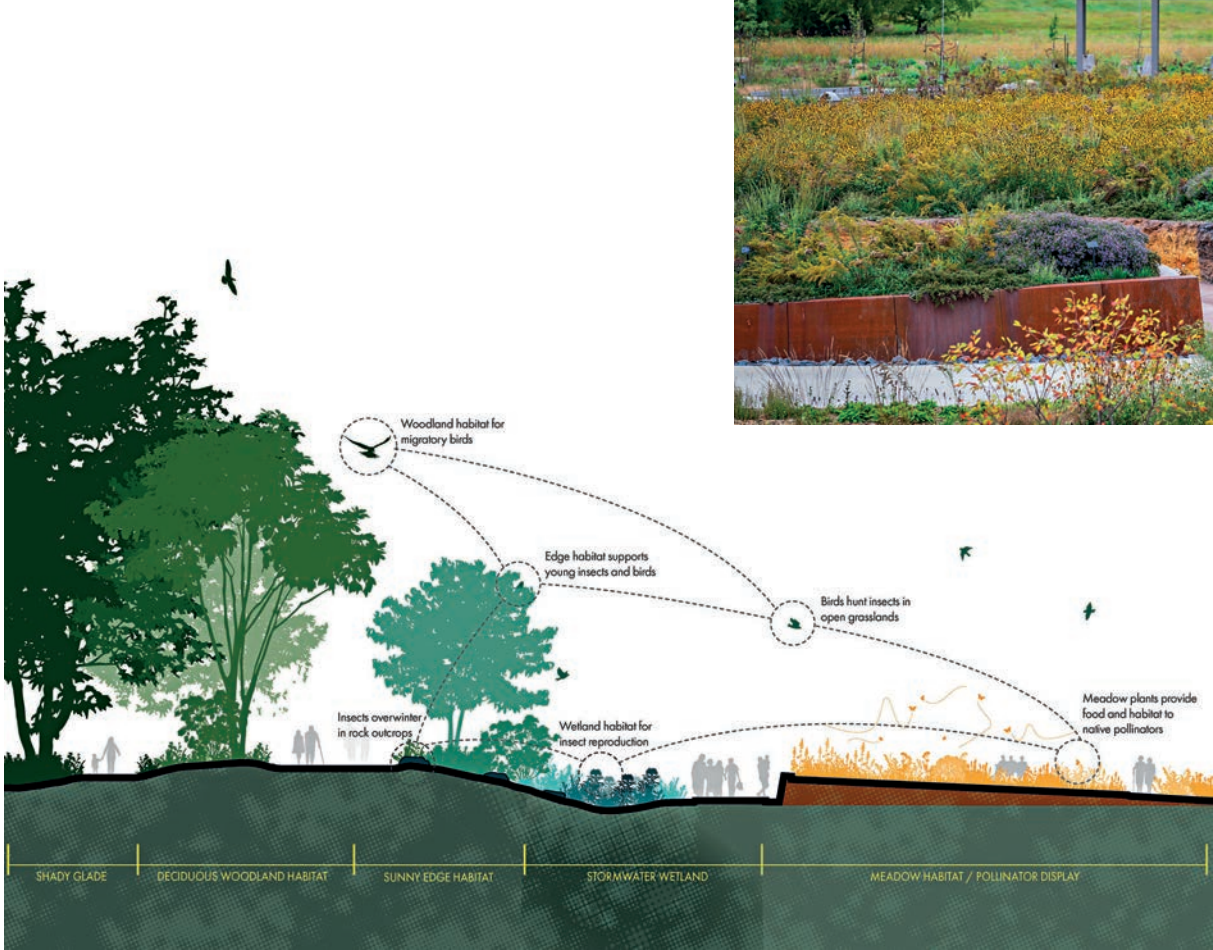
Для реалізації цих цілей Дідьє зібрав команду експертів з дизайну та сформулював проєкт як спільну подорож з науковими співробітниками Центру досліджень запилювачів при Пенсильванському університеті.

Заснований на багаторічних дослідженнях, проєктний підхід трансформував рівнинне пасовище, створивши різноманітний набір екологічних умов, які могли б підтримувати широкий спектр видів рослин, необхідних для приваблення птахів і запилювачів протягом усіх сезонів. Площина землі була перетворена на активний рельєф, утворюючи мозаїку з семи ґрунтових умов і мульчі, пристосованих до запилювачів, для створення нових типологій ґрунту: від валів, викладених глиною, до суглинистих ґрунтів для вологих луків, і добре дренажних агрегатних ґрунтів для сухих умов.

This agenda unfolds across the 3.5-acre garden and realizes three interrelated goals: to directly convey and interpret scientific research being conducted on site, to offer an engaging place for people to learn about pollinator and bird habitats, and to inspire visitors to implement urban habitats within their own private gardens. This latter goal has the potential to exponentially impact the spread of healthier ecological networks across already-developed landscapes. To realize these goals, Didier assembled a team of design experts and framed the project as a collaborative journey with research staff at The Centre for Pollinator Research at Penn State.

Grounded in years of research, the design approach transformed a level pasture to create a diverse set of ecological conditions that could support the wide range of plant species necessary to entice birds and pollinators throughout the seasons. The ground plane was sculpted into an activated terrain, forming a mosaic of seven soil conditions and pollinator-attuned mulches prescribed to create novel land typologies, from swales lined with clay, to loamy soils for wet meadows, and well-draining aggregate soils for dry conditions.

The sculpted terrain fosters a wide array of microclimates and conditions across the site, creating a diversity of ecotones and habitats through which pathways and trails are carefully choreographed to immerse visitors into the world of pollinators.

ПОДІЇ В ЛАНДШАФТНІЙ ГАЛУЗІ/ EVENTS IN THE LANDSCAPE INDUSTRY

Сад запилювачів і птахів також увійшов до шорт-листа Всесвітньої премії ландшафтної архітектури 2024 року, а у 2022 році отримав нагороду Американського товариства ландшафтної архітектури – Почесну відзнаку штату Колорадо.

The Pollinator and Bird Garden was also a 2024 World Landscape Architecture Award Shortlist selection and, in 2022, won the American Society of Landscape Architecture – Colorado Honor Award

Скульптурний рельєф сприяє широкому спектру мікроклімату та умов на всій території, створюючи розмаїття екотонів і середовищ існування, через які прокладені ретельно продумані доріжки та стежки, що занурюють відвідувачів у світ комах-запилювачів.

Про цей кураторський досвід Дідьє сказав: «Ми часто чуємо про тривожну кількість видів запилювачів, що зникають з НАШОГО світу сьогодні... але я думаю, що цей сад пропонує унікальну можливість: перевернути досвід: від запилювачів у світі людей, до людей у світі запилювачів. Цей сад є агенцією, яка трансформує ці фундаментальні відносини: нашу позицію в сучасному світі».

У перший рік свого існування «Сад запилювачів і птахів» продемонстрував 340 витривалих таксонів рослин, з яких 78% були місцевими видами або їхніми селекційними зразками. Рослини були відібрані таким чином, щоб забезпечити максимальну підтримку життєвого циклу місцевих комах, особливо запилювачів, а також місцевих і перелітних птахів регіону. Сьогодні сад вирує життям, надихаючи на турботу та дії, спрямовані на покращення середовища існування на індивідуальному та колективному рівнях. □

Of this curated experience, Didier said, «We often hear about the alarming amount of species of pollinators disappearing from OUR world today... but I think this garden offers a unique opportunity: to flip the experience, from pollinators in the world of people, to people in the world of pollinators. This garden is an agency in transforming this fundamental relationship: our position in the world today.»

In its first year, the Pollinator and Bird Garden showcased 340 hardy plant taxa, of which 78% were native species or selections thereof. Plants were targeted toward species that would provide maximum life-cycle support for native insects — particularly pollinators — and the region's resident and migratory birds. Today, the garden brims with life, inspiring care and action toward fostering habitat at individual and collective scales. □

ПРО DIDIER DESIGN STUDIO

Didier Design Studio – це ландшафтна архітектурна фірма з досвідом у всіх аспектах дизайну та планування, від візії до завершення. Студія формує мистецькі інтервенції, які є цілеспрямованими та вкоріненими на місці. Вони практикують дизайн як трансформаційний процес, заснований на дослідженнях та співпраці, і вимірюють успіх з точки зору культурної релевантності, екологічності та краси.

ABOUT DIDIER DESIGN STUDIO

Didier Design Studio is a landscape architecture firm with expertise in all facets of design and planning, from vision to completion. The Studio shapes artful interventions that are purposeful and rooted in place. They practice design as a transformative process grounded in research and collaboration, and they measure success in terms of cultural relevance, ecological performance, and beauty.

ЮВІЛЕЙНИЙ 25 МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ САДІВ ТРИВАЄ У КАНАДІ

CANADA'S PREMIER GARDEN FESTIVAL CONTINUES

Джерело:
www.v2com-newswire.com
Фото:
Мартин БОНД
Photo credit:
Martin BOND
Source:
www.v2com-newswire.com

В Канаді проходить 25-й Міжнародний садовий фестиваль під назвою «Екологія можливості». Цьогорічна виставка, яка триватиме до 6 жовтня, демонструє 27 сучасних садів, серед яких 6 нових, а також постійну інсталяцію (Пергола) та 2 заочні проекти (FolkFLORE та Repairia/Riparia).

The 25th edition of the International Garden Festival, titled The Ecology of Possibility, is now open to the public. On the occasion of its 25th anniversary, Ève De Garie-Lamanque, Artistic Director, invited designers to imagine the future of the garden. This year's edition, which will run until October 6, showcases 27 contemporary gardens, including 6 new ones, as well as a permanent installation (Pergola) and 2 extramural projects (FolkFLORE and Repairia/Riparia).

ЕКОЛОГІЯ МОЖЛИВОСТІ

Ів де Гарі-Ламанк, художній директор фестивалю, запросив дизайнерів різних країн уявити собі майбутнє саду. «Нам здається, що сучасний сад (приватний чи громадський) має соціальну відповідальність. Сталий, він зберігає і підтримує біорізноманіття. Рослини ретельно відбираються з урахуванням специфічних потреб та поведінки кожного виду, а також способів їхньої взаємодії. Також ретельно вивчаються характеристики ділянки, яку планується забудувати, та її еволюція протягом сезонів. У світлі цих ідеологій та нинішніх обставин, чи є майбутнє саду єдиним? Чи базується воно на реляційному, міждисциплінарному підході? Ми хотіли б посперечатися, що майбутнє саду обов'язково включатиме справжній діалог з живими істотами».

НОВІ САДИ ТА ПРОЄКТИ НА ТЕРИТОРІЇ

«Шелест крил»

Міжнародний садовий фестиваль, Домен де Шомон-сюр-Луар (Франція)

«Колір природи»

Вандервекен, архітектура + пейзаж (Сен-Ламбер, Квебек, Канада)

«Майбутні дрейфи»

Джулія Лайнс Вілсон (США)

Історії на тканині (окрема інсталяція)

Шаза Бацці, Маель Беллемін (Монреаль, Квебек, Канада)

Співпраця з програмою DESS en design d'événements UQAM

Пергола (постійна інсталяція)

Жером Лап'єр Архітектор | Квебек, Квебек, Канада

Rue Liereman вулиця Ліремман

Pioniersplanters (Бельгія)

Superstrata (mat-on Італія)

THEME | THE ECOLOGY OF POSSIBILITY

It seems to us that the garden of today (be it private or public) has a social responsibility. Sustainable, it preserves and supports biodiversity. Plants are rigorously selected after considering the specific needs and behaviours of each species and how they interact. The characteristics of the site to be developed, and their evolution over the seasons, are also carefully studied. In light of these ideologies and present circumstances, is the future of the garden a united one? Is it based on a relational, cross-disciplinary approach? We would like to wager that the future of the garden will be forged from genuine dialogue with the living.

NEW ONSITE PROJECTS AND GARDENS

Bruissement d'ailes International Garden Festival, Domaine de Chaumont-sur-Loire | France

Couleur Nature Vanderveken, Architecture + Paysage | Saint-Lambert, QC, Canada

FUTURE DRIFTS Julia Lines Wilson | United States

Histoires à tisser (standalone installation)

Shaza Bazzi, Maëlle Bellemin | Montréal, QC, Canada
Collaboration with the UQAM's DESS en design d'événements program

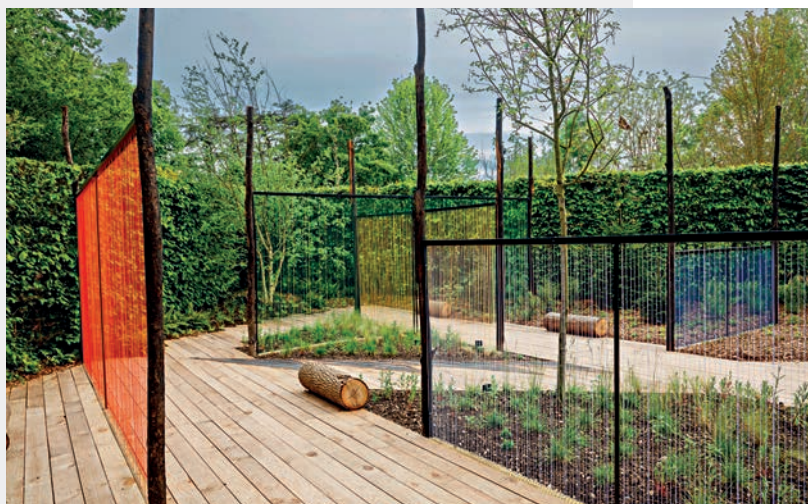
Pergola (permanent installation)

Jérôme Lapierre Architecte | Québec, QC, Canada

Rue Liereman | Organ Man Street

Pioniersplanters | Belgium

Superstrata mat-on | Italy

НАШІ ПАРТНЕРИ

Міжнародний фестиваль садів дякує за підтримку Канадській раді мистецтв, Канадській спадщині, Раді мистецтв та літератури Квебеку, Фонду РБК, Фонду Аріан Ріу та Реаль Плурде, Національному трасту Канади, Канадській програмі літніх робочих місць, Етр'юї-Квебек та Федерації торговельних палат Квебеку. Головний партнер ювілейної програми, компанія Premier Tech, спонсорує Дискусійні дні, а також сади FolkFLORE та Bruissement d'ailes. Проект двосторонніх обмінів між Квебеком і Францією отримав підтримку від Канадської ради мистецтв, Ради мистецтв і літератури Квебеку, Міністерства міжнародних відносин і франкофонії, Генерального представництва Квебеку в Парижі та Генерального консульства Франції в Квебеку. Фестиваль також дякує за підтримку MRC de La Mitis, La Maison Alcan та Mallette.

ЗАОЧНІ ПРОЕКТИ

FolkFLORE

LN Paysage, Champ Libre | studio créatif
33-й Міжнародний фестиваль садів,
Домен де Шомон-сюр-Луар (Франція)

Repairia/Riparia

Сет Рамесра, Фіон Конг, Тхі Нгок Ань, Лінджуан
Дай з професором Пітом Нортон | Торонто,
Онтаріо, Канада

Закритий піщаний кар'єр (Гранд-Метіс, Квебек)
Співпраця з факультетом архітектури, ландшафту
та дизайну імені Деніелса Університету Торонто.

УНІКАЛЬНИЙ ФОРУМ ДЛЯ ІННОВАЦІЙ ТА ЕКСПЕРИМЕНТІВ

Програму ювілейного фестивалю розпочали дискусійні дні, в яких взяли участь почесна гостя Шанталь Коле-Дюмон, генеральний та художній директор Домену Шомон-сюр-Луар та його Міжнародного фестивалю садів, а також 10 дизайнерів з Канади, Бельгії, США, Франції та Італії. До них приєдналися 60 дослідників, професіоналів, небайдужих громадян, обраних посадовців та митців, щоб обговорити майбутнє саду.

EXTRAMURAL PROJECTS

FolkFLORE

LN Paysage, Champ Libre | studio créatif
33rd International Garden Festival, Domaine de
Chaumont-sur-Loire (France)

Repairia/Riparia

Seth Ramesra, Fion Kong, Thi Ngoc Anh, Linjuan Dai
with Professor Pete North | Toronto, ON, Canada

Closed sand pit

(Grand-Métis, Québec)
Collaboration with the University of Toronto's Daniels
Faculty of Architecture, Landscape, and Design

DISCUSSION DAYS – UNFOLDING POSSIBILITIES

On June 22 and 23, Discussion Days launched the festival's anniversary program. The event was attended by our guest of honor, Chantal Colleudumond, General and Artistic Director of the Domaine de Chaumont-sur-Loire and its International Garden Festival, as well as 10 designers from Canada, Belgium, the United States, France, and Italy. Over the course of the weekend, 60 researchers, professionals, committed citizens, elected officials, and artists joined them to discuss the future of the garden.

Міжнародний фестиваль садів – це 25 років постійної підтримки передових досліджень і освіти в галузі ландшафтних та архітектурних дисциплін. З моменту свого заснування Фестиваль прагне розвивати міцні партнерські відносини з академічною спільнотою і пропонувати численні можливості для професіоналізації як студентам, так і недавнім випускникам. Цього року 3 групи студентів мали можливість спроектувати, побудувати та експонувати інсталяцію або експериментальний сад, що перегукується з темою «Екологія можливості»:

- Студенти, які беруть участь у літній студії проектування/будівництва LAN 3800 на факультеті архітектури, ландшафту та дизайну Університету Торонто Деніелс (викладач: Піт Норт, доцент);
- Студенти, які навчаються в Atelier d'été aux Jardins de Métis Школи урбанізму та міської архітектури Монреальського університету (викладач: Еміль Форест, запрошений лектор);
- Студенти, які здобувають ступінь DESS en design d'événements в UQAM (Університет Квебеку в Монреалі) під керівництвом Селін Пуассон, директора програми та професора.

COLLABORATIONS WITH THE ACADEMIC COMMUNITY

A unique forum for innovation and experimentation, for its 25th anniversary edition, the International Garden Festival also marks 25 years of ongoing commitment to supporting advanced research and education in landscape and architecture-related disciplines. Since its inception, the festival has strived to develop strong partnerships with the academic community, and to offer numerous professionalization opportunities both to students and recent graduates. This year, 3 group of students will have the opportunity to design, build, and exhibit an installation or experimental garden echoing the theme of The Ecology of Possibility:

- Students participating in the University of Toronto Daniels Faculty of Architecture, Landscape, and Design's LAN 3800 Design/Build Summer Studio (instructor: Pete North, Assistant Professor);
- Students enrolled in the Université de Montréal's Atelier d'été aux Jardins de Métis de l'École d'urbanisme et d'architecture de paysage (instructor: Emile Forest, Guest Lecturer);
- Students pursuing a DESS en design d'événements at UQAM (Université du Québec à Montréal) under the supervision of Céline Poisson, Program Director and Professor.

OUR PARTNERS
The International Garden Festival acknowledges the support of the Canada Council for the Arts, Canadian Heritage, the Conseil des arts et des lettres du Québec, the RBC Foundation, Fondation Ariane Riou et Réal Plourde, National Trust Canada, Canada Summer Jobs, Emploi-Québec, and the Fédération des chambres de commerce du Québec. Main partner of the anniversary program, Premier Tech sponsors the Discussion Days, as well as the FolkFLORE and Bruissement d'ailes gardens. The Québec-France bilateral exchange project received support from the Canada Council for the Arts, the Conseil des arts et des lettres du Québec, the Ministère des Relations internationales et de la Francophonie, the Délégation générale du Québec à Paris, and the Consulat général de France à Québec. The festival also acknowledges the support of the MRC de La Mitis, La Maison Alcan, and Mallette.

International Garden Festival
Jardins de Métis / Reford Gardens

25th Edition
Theme: The Ecology of Possibility
June 22 to October 6, 2024
Official Opening: June 21, 2024
Discussion Days: June 22-23, 2024
A total of 27 gardens
7 new gardens and projects
2 extramural projects
1 bilateral exchange with the Domaine de Chaumont-sur-Loire
Visual identity:
Principal

ПРО МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ САДІВ

Створений на початку нового тисячоліття Марі-Жозе Лакруа, Дені Лем'є, Філіпом Пулауеком-Гонідеком та Александром Рефордом, Міжнародний фестиваль садів визнаний одним з найважливіших сучасних садівничих фестивалів у Північній Америці. З моменту його заснування у 2000 р. понад 180 сучасних садів були виставлені на Grand-Métis, а також як заочні проекти в Канаді та по всьому світу. Фестиваль проходить на території, що прилягає до історичних садів, створених Елсі Рефорд, таким чином встановлюючи міст між історією та сучасністю, а також діалог між збереженням, традиціями та інноваціями. Щороку на фестивалі виставляється понад 20 концептуальних садів, створених більш ніж 70 ландшафтними архітекторами, архітекторами та дизайнерами з різних дисциплін. За роки свого існування фестиваль отримав численні нагороди, серед яких — премія Гектора Фабра (2007), що присуджується кожні два роки Міністерством міжнародних відносин і франкофонії Франції організації, яка зробила внесок у міжнародну популярність свого регіону.

ABOUT THE INTERNATIONAL GARDEN FESTIVAL

Created at the turn of the new millennium by Marie-Josée Lacroix, Denis Lemieux, Philippe Poullaouec-Gonidec, and Alexander Reford, the International Garden Festival is recognized as one of the most important contemporary garden festivals in North America. Since its inception in 2000, more than 180 contemporary gardens have been exhibited at Grand-Métis, and as extramural projects in Canada and around the world. Presented at Les Jardins de Métis / Reford Gardens, at the gateway to the Gaspé Peninsula, the Festival is held on a site adjacent to the historic gardens created by Elsie Reford, thereby establishing a bridge between history and modernity, and a dialogue between conservation, tradition, and innovation. Each year the festival exhibits over 20 conceptual gardens created by more than 70 landscape architects, architects, and designers from various disciplines. Over the years, the Festival has received numerous distinctions, including the Hector-Fabre Award (2007), given out every two years by the Ministère des Relations internationales et de la Francophonie to an organization that has contributed to the international renown of its region.

ПРО САДИ МЕТИС/САДИ РЕФОРДА

Сади Метис (Сади Рефорда), що є національною історичною пам'яткою Канади та об'єктом спадщини Квебеку, є обов'язковою зупинкою для всіх, хто відвідує Гаспе та Нижній Лаврентій. Будучи культурним простором і туристичним напрямком протягом 60 років, сади є знаковим ландшафтом, який пропонує відвідувачам досвід для всіх органів чуття і можливості з'єднатися з природою. Розташовані в місці злиття річок Святого Лаврентія та Метіс, вони були спроектовані авантюрною садівницею Елсі Рефорд з 1926 по 1958 рр. Вони визнані одними з найкращих садів Америки і входять до числа найбільших садів світу. Близько 60 тис. людей відвідали сади у 2023 році. Гідро-Квебек є головним спонсором Садів Метис / Садів Рефорда з 1999 р. □

ABOUT THE JARDINS DE MÉTIS/ REFORD GARDENS

A National Historic Site of Canada, and a Quebec heritage site, Les Jardins de Métis / Reford Gardens is a must-see stop for anyone visiting the Gaspé and the Lower St. Lawrence. A cultural space and tourist destination for 60 years, the gardens are an iconic landscape that offers visitors experiences for all of the senses and opportunities to connect to nature. Located at the confluence of the St. Lawrence and Mitis rivers, they were designed by the adventurous horticulturist Elsie Reford from 1926 to 1958. They are recognized as one of the top gardens of America and rank among the great gardens of the world. Close to 60,000 people visited the Gardens in 2023. Hydro-Québec has been the lead sponsor of Les Jardins de Métis / Reford Gardens since 1999. □

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД
FOREIGN EXPERIENCE

ЗАКОНОДАВСТВО ФОРМУЄ ТЕНДЕНЦІЇ В ДИЗАЙНІ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

THE LEGISLATION SHAPING
TRENDS IN BRITISH PUBLIC
SPACE DESIGN

Текст: Кайл ГАЛЛАХЕР,
ландшафтний архітектор
Фото: надані автором
Text: Kyle GALLAGHER,
landscape architect
Photo: Images provided by
the author

Писати про тенденції в будь-якій сфері — завжди складна тема, адже люди очікують прочитати про щось нове. Але, як і все в житті, тенденції в ландшафтному дизайні з'являються і зникають, тому актуальними тенденціями можуть бути речі, які існують вже давно. Деякі з найвідоміших сучасних тенденцій існують вже давно, але в цій статті ми розповімо про деякі надихаючі проекти з Великої Британії та пояснимо, чому вони зараз такі популярні.

Сучасні тенденції у Великій Британії зумовлені нещодавно прийнятим законодавством. Відповідно до Закону про навколишнє середовище 2021 року, з 12 лютого 2024 року всі дозволи на планування, надані в Англії (за деякими винятками), за винятком невеличких ділянок, повинні будуть забезпечувати принаймні 10% чистого приросту біорізноманіття.

Чистий приріст біорізноманіття (BNG) — це підхід до розвитку та/або управління земельними ресурсами, який має на меті залишити природне середовище у помітно кращому стані, ніж воно було до цього. Біорізноманіття стосується всіх живих організмів — рослин, тварин, комах, птахів, грибів тощо. Нове законодавство зобов'язує забудовників залишати території, що оточують їхню ділянку, з BNG 10%.

Вимірювання є досить науковим, з використанням складних метрик для розрахунку рівнів біорізноманіття до і після забудови, виходячи з розміру, розташування, типу та існуючого стану ділянки забудови.

Хоча в Україні, очевидно, не існує такого законодавства чи зобов'язань, ради та інші організації повинні заохочувати забудовників розглянути

Current trends in the UK are driven by recently introduced legislation. Under the Environment Act 2021, all planning permissions granted in England (with a few exemptions) except for small sites will have to deliver at least 10% biodiversity net gain from 12 February 2024.

Biodiversity net gain (BNG) is an approach to development, and/or land management, that aims to leave the natural environment in a measurably better state than it was beforehand. Biodiversity relates to all living organisms — plants, animals, insects, birds, fungi etc. The new legislation obligates developers to leave the areas surrounding their site with a BNG of 10%.

Measurement is quite scientific, with complex metrics used to calculate the biodiversity levels before and after development, based on the size, location, type and existing state of the development site.

While obviously no such legislation or obligation exists in Ukraine, councils and other organisations should be encouraging developers to consider this

такий підхід. Добре впорядковані території призводять до вищих цін за квадратний метр, тому, застосовуючи принципи BNG до своїх проєктів, девелопери можуть розраховувати на вищу рентабельність інвестицій.

На жаль, у Львові замість того, щоб збільшувати біорізноманіття, його активно знищують через погане проектування та очевидний брак знань про рослини.

ТОЖ ЯКІ ТЕНДЕНЦІЇ МИ БАЧИМО В ЕВОЛЮЦІЇ BNG?

Більша різноманітність насаджень та більш природний стиль. Якщо раніше схеми озеленення громадських місць у Великобританії склалися переважно з дерев, кущів (переважно вічнозелених), формальних газонів і зрідка багаторічних рослин, то тепер ми бачимо все це плюс польові квіти, декоративні трави, цибулинні та водні рослини.

Рукотворні водні об'єкти в природному стилі прийшли на зміну більш формальним водним об'єктам. Це можуть бути озера, струмки, водно-болотні угіддя, навіть водоспади. Можливо, найбільш вражаючим прикладом цього є проєкт Чизвік-Парк у Лондоні.

Тераси на дахах існують з давніх-давен, але з точки зору їхньої тенденції, вони більше не є розкішю, а є необхідністю. Брак вільного простору в інших місцях часто означає, що єдиним місцем для створення зелених зон є дах. Більшість нових і реконструйованих об'єктів у Великобританії

approach. Well-landscaped territories lead to higher prices per square metre, so by applying the principles of BNG to their projects, developers should expect a higher return on investment.

Sadly, in Lviv, rather than the biodiversity being enhanced, it is being actively destroyed by poor design and an obvious lack of plant knowledge.

SO WHAT TRENDS ARE WE SEEING AS AN EVOLUTION OF BNG?

Greater diversity of planting, and a more natural style. When previously public planting schemes in the UK consisted mainly of trees, shrubs (mainly evergreen), formal lawns and occasionally perennials, now we see all of these plus wildflowers, ornamental grasses, bulbs and aquatic plants.

Man-made water features in a natural style have replaced more formal water features. This can be lakes, streams, wetlands, even waterfalls. Possibly the most impressive example of this is the Chiswick Park project in London.

Roof terraces have been around since the beginning of time, but in terms of how they are trending, they are no longer a luxury, they are a necessity. A lack of

включають тераси на дахах — готелів, офісів, банків і навіть магазинів. Деякі з найбільш знакових будівель Лондона тепер мають вражаючі тераси на дахах, наприклад, стадіон Уемблі та електростанція Баттерсі. Інший яскравий приклад — колишня Вестмінстерська пожежна станція, нещодавно перетворена на апартаменти. Кашпо завжди були важливим елементом ландшафту і саду в тій чи іншій формі. Але потреба в більшій кількості рослин на обмеженому просторі робить їх більш популярними, ніж будь-коли, до того ж різноманітність і вишуканість дизайну є найкращою, ніж будь-коли.

Вертикальне озеленення було дуже популярним протягом 30 років і продовжує залишатися таким. Поки забудовникам потрібно мати якомога більше насаджень на обмеженому просторі, воно буде продовжувати зростати в популярності.

Сонячні панелі як елемент дизайну — будівля Sun Rock на Тайвані, мабуть, є найяскравішим прикладом цього, але чорні глянцеві скляні панелі

available space elsewhere often means that the only place to create green areas is the roof. Most new developments and redevelopments in the UK include a roof terraces — hotels, offices, banks and even shops. Some of London's most iconic buildings now have impressive roof terraces, for example Wembley Stadium and Battersea Power Station. Another notable example is the former Westminster Fire Station, recently converted to apartments.

Planters again have always been an important element in landscape and garden in some shape or form. But the need for more planting in limited space means they are more popular than ever, plus the variety and sophistication of design is the best it has ever been.

Vertical landscaping has been very popular for 30 years, and it continues to be. While developers need to have as much planting as possible in limited spaces, it will continue to grow in popularity.

Solar panels as a design feature — the Sun Rock building in Taiwan is probably the most dramatic

завжди можна ефективно використовувати як елемент дизайну. Вони також використовуються для облицювання стін і даху, як екрани і як панелі для огорожі.
Нещодавно завершена медична школа Лінкольна в центральній Англії майже повністю втілила всі тенденції, про які ми говорили, в одному проєкті. Використання законодавства для покращення дизайну громадських просторів, безумовно, добре працює у Великобританії, але нереально уявити, що це буде запроваджено в Україні у найближчому майбутньому. Тим не менш, це відповідальність усіх ландшафтних дизайнерів – підвищувати рівень біорізноманіття в наших містах. □

example of this, but black gloss glass panels can always be used effectively as a design element. They have also been used for wall and roof cladding, as screens, and as fencing panels.
The recently completed Lincoln Medical School in central England pretty much features all the trends we've discussed in one project.
The use of legislation to improve public space design is certainly working well in the UK, but it is unrealistic to imagine it being introduced in Ukraine in the near future. Nevertheless, it is the responsibility of all landscape designers to raise the levels in our urban biodiversity. □

САД ТА БУДИНОК/КОМФОРТНИЙ ПРОСТІР

GARDEN AND HOUSE/COMFORTABLE SPACE

САД ТА БУДИНОК/комфортний простір
GARDEN AND HOUSE/comfortable space

НІКО ВІССІНГ – ЛИЦАР ЗЕЛЕНОГО СВІТУ

NICO WISSING IS A KNIGHT
OF THE GREEN WORLD

Інтерв'ю: L&A and Nico Wissing
Фото: Studio Nico Wissing &
Olha Kamolikova

«Зелений колір у нього в генах», — кажуть про ландшафтного дизайнера Ніко Віссінга його близькі та колеги, бо любов до природи у нього проявилася ще у ранньому дитинстві. Малим хлопчиком він гуляв серед рослин і квітів у розпліднику, де працював. Тут його любов до зелені ще більше розквітла. Потім Ніко вивчав садівництво у Вельпі та відвідував школу RMTuS у Неймегені, де отримав спеціальність «Ландшафтний та природний дизайн». У 1983 році Ніко Віссінг заснував власну дизайнерську агенцію та компанію з озеленення, най-

«The colour green is in his genes,» his family and colleagues say of landscape designer Nico Wissing, because his love of nature was manifested in his early childhood. As a young boy, he used to walk among the plants and flowers in the nursery where he worked. This is where his love of greenery blossomed even more. Nico then studied horticulture in Velp and attended the RMTuS school in Nijmegen, where he majored in landscape and nature design. In 1983, Nico Wissing founded his own design agency and landscaping company with creativity, crafts-

важливішими принципами якої були творчість, майстерність та надійність. Компанія виросла до 45 співробітників, реалізуючи високоякісні проекти як на внутрішньому, так і на міжнародному рівні. У 2010 році Ніко заснував Studio Nico Wissing, своє нинішнє дизайнерське агентство та ландшафтну компанію Greenm2, що спеціалізується на будівництві та обслуговуванні садів і ландшафтів.

Коли цієї весни журнал «Ландшафт і Архітектура» планував подорож до Нідерландів, якось ввечері на мобільний директорки надійшов дзвінок. Це був сам Ніко Віссінг, який люб'язно заросив групу українських ландшафтиків у гості до себе. Тож ми не змогли не скористатися цією можливістю. Ми відвідали сад майстра да мали бесіду з ним.

L&A Вас часто називають зеленим візіонером та адвокатом сталого середовища, бо Ви завжди виступаєте за здорове та стале довкілля. Так?

NICO WISSING Ми є частиною природи і тому повинні поважати її. Багато рішень можна знайти в природі, і ми можемо використовувати ці екосистемні послуги, щоб знайти рішення для дизайну зовнішніх просторів, де зелений колір є керівним принципом — не для декоративних цілей, а для додавання реальної цінності.

L&A У чому суть вашого підходу до створення садів? Що для вас найважливіше?

NICO WISSING Я прагну створити середовище для життя, де людина і природа перебувають у балансі. Наші дизайн-проекти враховують

manship and reliability as its core principles. The company grew to 45 employees, delivering high quality projects both domestically and internationally. In 2010, master founded Studio Nico Wissing, his current design agency and landscape company, Greenm2, specialising in the construction and maintenance of gardens and landscapes.

When Landscape and Architecture magazine was planning a trip to the Netherlands this spring, one evening the director received a call on her mobile phone. It was Nico Wissing himself, who kindly invited a group of Ukrainian landscapers to visit him. So, we couldn't help but take advantage of this opportunity. We visited the master's garden and had a conversation with him.

L&A You are often referred to as a green visionary and an advocate for a sustainable environment because you always advocate for a healthy and sustainable environment. Is that right?

NICO WISSING We are a part of nature and therefore need to respect it. Many solutions can be found in nature, and we can use these ecosystem services to find solutions for designing outdoor spaces where green is the guiding principle — not for decorative purposes, but to add real value.

красу природи. Ми прагнемо створити місця, де буде збільшуватися біорізноманіття, де може бути соціальна взаємодія і добробут для людей. Місця, де ви чуєте спів птахів, де ви можете перебувати в спокійному оточенні. Ми спеціалізуємося на інтеграції будинку з ландшафтом, щоб він не був ізольованим, а був частиною природного оточення.

L&A Кого ви вважаєте своїми вчителями?

NICO WISSING Піт Удольф і Найджел Даннетт — чудове джерело натхнення для озеленення. Крім того, я черпаю натхнення з багатьох інших джерел, включаючи мрійників, художників, письменників, книги та архітекторів.

L&A Коли був закладений Ваш власний сад? Що Ви вважаєте головним у ньому, а що допоміжним/другорядним?

NICO WISSING У 1989 році, але сад не був спроектований одразу, він розвивався протягом багатьох років. Я використовую свій сад для того, щоб пробувати нові речі. Як ви могли побачити — сад перетікає в навколишній ландшафт, утворюючи єдність з природним середовищем.

L&A Які ваші улюблені місця у вашому саду?

NICO WISSING Задній двір — одне з моїх улюблених місць. Тут ви бачите запозичений ландшафт з прекрасними видовими лініями, чому сприяє невеликий ухил ділянки. У палісаднику чудовим елементом є берсо з липи (*Thilia*).

L&A What is the essence of your approach to creating gardens? What is most important to you?

NICO WISSING I strive to create a living environment where people and nature are in balance. Our design projects take into account the beauty of nature. We strive to create places where biodiversity will increase, where there can be social interaction and well-being for people. Places where you can hear birds singing, where you can be in a peaceful environment. We specialise in integrating the house with the landscape so that it is not isolated but part of the natural environment.

L&A Who do you consider your teachers?

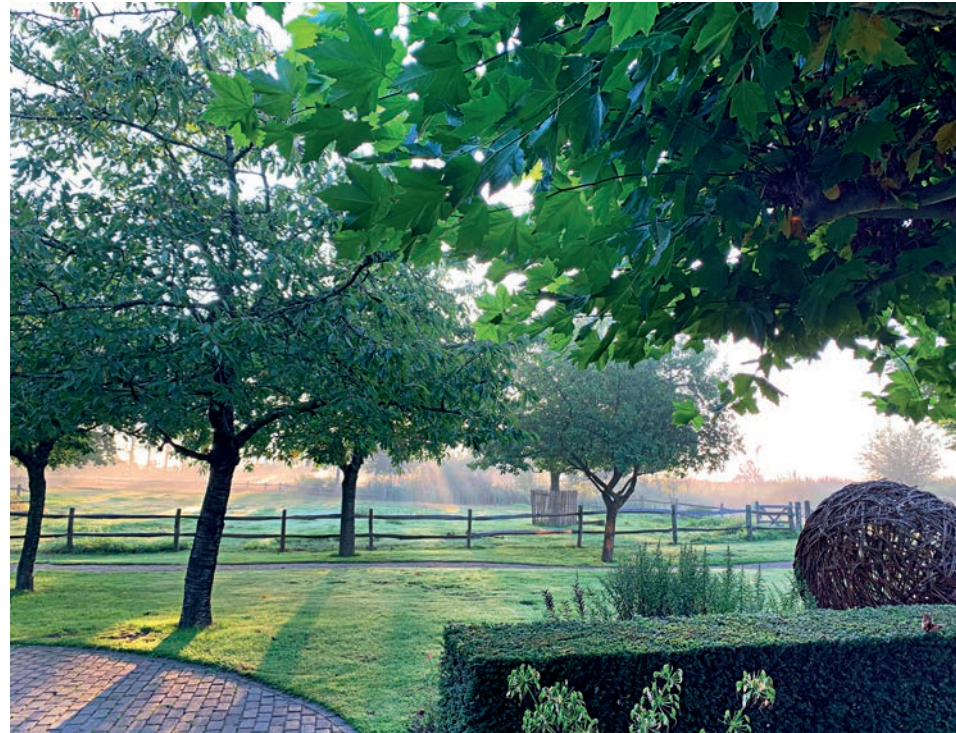
NICO WISSING Piet Oudolf and Nigel Dunnett are a great source of inspiration for landscaping. I also draw inspiration from many other sources, including dreamers, artists, writers, books and architects.

L&A When was your own garden laid out? What do you consider to be the main thing in it and what is auxiliary/secondary?

NICO WISSING In 1989, but the garden was not designed at once, it has been developing over the years. I use my garden to try new things. As you can see, the garden flows into the surrounding landscape, forming a unity with the natural environment.

L&A What are your favourite places in your garden?

NICO WISSING The backyard is one of my favourite places. Here you can see a borrowed landscape with beautiful view lines, which is facilitated by the

L&A Як багато рослин у вашому саду? Які з них складають основу саду? Які ваші улюблені?

NICO WISSING Деревя та органічні форми є важливими елементами саду. У саду росте близько 400 різних видів дерев.

L&A Ми встигли побачити, що й дах вашого будинку теж зелений? Це — данина сучасній моді?

NICO WISSING Зелений дах — це приклад того, як природа та архітектура можуть об'єднатися. Дах нашої дизайн-студії був одним з перших зелених дахів у цьому районі. Він стимулює біорізноманіття та слугує природною ізоляцією.

L&A Наскільки трудомістким є догляд за садом? Скільки людей працює в ньому, щоб підтримувати такий гідний вигляд?

NICO WISSING Частково ми доглядаємо за садом самі. Крім того, нам допомагають дві особи, які працюють в саду один день на тиждень.

L&A Чи є в саду шкідники? Як часто рослини хворіють (і чи хворіють?) Як ви боретеся з хворобами та шкідниками саду, якщо вони є?

NICO WISSING У нас немає з ними особливих проблем. Система знаходиться в балансі. Наприклад, якщо одного року у нас багато змій, то наступного року їх буде менше, бо птахи їх знищать.

L&A Чи повинна обов'язково бути водойма у сучасному саді?

NICO WISSING Вода є важливим елементом для життя, птахів та комах. Тварини можуть використовувати її як питну воду або для миття. Для людей вода створює відчуття спокою.

slight slope of the plot. In the front garden, the berso made of linden (Thilia) is a wonderful element.

L&A How many plants are in your garden? Which ones form the basis of the garden? Which are your favourites?

NICO WISSING Trees and organic forms are important elements of the garden. There are about 400 different kinds of trees in the garden.

L&A Have we noticed that the roof of your house is also green? Is this a tribute to modern fashion?

NICO WISSING The green roof is an example of how nature and architecture can come together. The roof of our design studio was one of the first green roofs in the area. It stimulates biodiversity and serves as a natural insulation.

L&A How labour-intensive is the garden? How many people work in it to keep it looking so good?

NICO WISSING We partly take care of the garden ourselves. In addition, we have two people who work in the garden one day a week.

L&A У вашому саду вода буває у двох формах. Розкажіть про них більш детально. Яка з них вам подобається більше, чому?

NICO WISSING У нас в саду є дві водні стихії. Перший — сучасний витончений ставок з кортевної сталі — акцентує увагу на лінії огляду від будинку до ландшафту. Другий ставок — вже більш природний, він став частиною ландшафту. Цей ставок корисний для біорізноманіття завдяки своєму природному вологому біотопу та місцевим рослинам.

L&A У вашому саду достатньо цікавих скульптур, акцентів, деталей. Вони привертають увагу, оживляють. Розкажіть про них докладніше: як вони з'явилися у вашому саду, що означають (символізують)?

L&A Are there any pests in the garden? How often do plants get sick (and do they get sick?) How do you deal with diseases and pests in the garden, if any?

NICO WISSING We don't have any particular problems with them. The system is in balance. For example, if one year we have a lot of snakes, the next year there will be fewer snakes because the birds will destroy them.

L&A Does a modern garden have to have a pond?

NICO WISSING Water is an essential element for life, birds and insects. Animals can use it as drinking water or for washing. For humans, water creates a sense of calm.

L&A There are two forms of water in your garden. Tell us about them in more detail. Which one do you like better and why?

NICO WISSING У мене в саду є різні арт-об'єкти. Одна з них виділена — це «Північне сяйво». Це моя власна робота, яка символізує красу місця, де я живу.

L&A Чи обов'язкові такі акценти в садах?

NICO WISSING Мистецтво та скульптури необхідні для кожного саду. Такі елементи створюють додатковий шар для сприйняття саду. Вони символізують красу і щастя життя. Крім того, у нас в саду є чаша з водою — елемент, який символізує життєвий баланс.

L&A Чим для вас є ваш сад?

NICO WISSING Сад — це життєва рівновага. Він допомагає роздумувати. Це відступ від нашого (стресового) світу.

L&A Що б Ви хотіли побажати українським садівникам?

NICO WISSING Проектувати сади і ландшафти з душею і серцем. Не просто для прикраси, а щоб додати цінності, зосереджуючись на біорізноманітності, стійкості до кліматичних змін, радості, балансі та соціальній взаємодії. □

NICO WISSING We have two water elements in our garden. The first one is a modern, elegant Corten steel pond that focuses on the line of sight from the house to the landscape. The second pond is more natural and has become part of the landscape. This pond is beneficial for biodiversity due to its natural wet habitat and native plants.

L&A Your garden is full of interesting sculptures, accents, and details. They attract attention, bring it to life. Tell us more about them: how did they appear in your garden, what do they mean (symbolise)?

NICO WISSING I have various art objects in my garden. One of them is highlighted — it's the Northern Lights. This is my own work, which symbolises the beauty of the place where I live.

L&A Are such accents necessary in gardens?

NICO WISSING Art and sculptures are essential for every garden. Such elements create an additional layer for the perception of the garden. They symbolise the beauty and happiness of life. In addition, we have a bowl of water in our garden — an element that symbolises the balance of life.

L&A What does your garden mean to you?

NICO WISSING A garden is a balance in life. It helps to reflect. It is a retreat from our (stressful) world.

L&A What would you like to wish Ukrainian gardeners?

NICO WISSING To design gardens and landscapes with heart and soul. Not just for decoration, but to add value by focusing on biodiversity, climate resilience, joy, balance and social interaction. □

САД ТА БУДИНОК/комфортний простір
GARDEN AND HOUSE/comfortable space

Даля – професійна бухгалтерка, тож ландшафтна архітектура є її пристрастю. Вона почала методично вникати в нову сферу близько 15 років тому. За цей час були курси, тренінги, конференції, тематичні поїздки. Раптом все стало на свої місця – шкільні навички, високі інженерні науки, знання рослин. На запрошення професійних ландшафтних спеціалістів вона бере участь у проєктах як членкиня команди та дає консультації.

Dalia is a professional accountant, so landscape architecture is her passion. She began to methodically delve into the new field about 15 years ago. During this time, there were courses, trainings, conferences, and thematic trips. Suddenly, everything fell into place – school skills, high engineering sciences, knowledge of plants. At the invitation of professional landscape specialists, she participates in projects as a team member and gives advice.

Авторка: Даля ЛУКОШЯВІЧЕНЕ. Фото: Даля ЛУКОШЯВІЧЕНЕ
Author: Dalia Lukoševičienė. Photo: Dalia Lukoševičienė

МІЙ САД У ЛИТОВСЬКІЙ ВЕНЕЦІЇ

MY GARDEN IN LITHUANIAN VENICE

Цей сад, може, й не такий вже особливий, але місце, де він знаходиться — цілком неймовірне. Наше село Мінія (Мінге) розташоване в литовському національному парку дельти річки Нямунас (Німан).

Річка є головною вулицею нашого села, а будинки вишикувалися вздовж обох берегів. Мостів між берегами немає, тож до сусідів доводиться діставатися човнами. Тому кожен будинок у нас має власний причал, і всі сполучення здійснюються через річку, яка за глибиною не поступається Клайпедській гавані, тому селище включене до яхтових маршрутів. Через унікальну структуру забудови Мінія також є архітектурним заповідником, тому нові будинки можна ставити лише на тому місці, де колись вже була будівля. Архітектурний стиль та дизайн усіх будівель, сараїв та навісів регламентований. Щовесни околиці села підтоплюються через розлив річки, але весь час, сполучення між двома берегами відбувається лише за допомогою човнів. Мабуть тому його називають литовською Венецією.

Історія цього саду зовсім не про те, щоб мати гарний план та добре його реалізувати, а про те, як не втратити дух місця у цьому саду.

Почнемо з того, що це власний сад садівника, мій особистий простір. Садиба (площа ділянки — 0,21 га) була куплена моїми батьками 23 роки тому як дача, а я перейняла її від них чотири роки тому, тож всі мої клумби тут приблизно одного віку.

Для цього саду не було розроблено дендроплана чи чогось подібного. Кожна рослина тут — це частина окремого експерименту, який вдається або не вдається, і цим можна не перейматися. Це місце, де я безжально переміщую рослини, якщо бачу, що вони не вписуються, або якщо

This garden may not be so special, but the place where it is located is quite incredible. Our village Minija (Minge) is located in the Lithuanian Nemunas River Delta National Park. The main street of the village is the river, and the houses line both banks; there are no bridges between the banks, so you have to take boats to get to your neighbours. That's why each house has its own pier. All communication is via the river, which is as deep as Klaipeda harbour, so the village is included in yachting routes. Due to its unique building structure, Minija is also an architectural reserve, so new houses can only be built on the same site as an existing building. The architectural style and design of all buildings, sheds and sheds is regulated. Every spring, the village's neighbourhood is flooded by the river, so it is rightly called the Venice of Lithuania.

The story of this garden is not about having a good plan and implementing it well, but about not losing the spirit of the place in this garden.

To begin with, this is a gardener's own garden, my personal space. My parents bought the estate (0.21 hectares) 23 years ago as a summer house, and I took it over from them four years ago, so all my flower beds are about the same age.

There was no dendroplan or anything like that developed for this garden. Each plant here is part of a separate experiment that succeeds or fails, and you don't have to worry about it. This is the place where I ruthlessly move plants if I see that they don't fit in, or if I want to implement some new idea. For example, when a plant is new, sometimes it doesn't fit the shade, and sometimes, quite unexpectedly, an unexpected nuance is revealed, and this combination becomes a favourite because it is a discovery that no one has seen before, never done before. It is here that I can get to know the plant better, because you can only know well what you have grown yourself.

хочу реалізувати якусь нову ідею. Наприклад, коли рослина новачок, буває, що вона не потрапляє у відтінок, а іноді, зовсім несподівано, виявляється несподіваний нюанс, і таке поєднання стає улюбленим, тому що це відкриття, якого раніше ніхто не бачив, ніколи раніше не робив. Саме тут я можу ближче пізнати рослину, бо ти добре можеш знати тільки те, що сам виростив.

Із вдалих експериментів є декілька особливо приємних. Наприклад, я висадила декоративний часник між папоротями, що пізно сходять — листя часника вже зеленіє, коли папороті ще «сплять», а вже дорослі зелені папороті запобігають ранньому в'яненню листя часнику.

Важливо було вибрати дуже високий сорт декоративного часнику, щоб суцвіття були б вищими за листя папороті. Інший експеримент — поєднати весняні цибулинні з кульбабами, що цвітуть у цей час — біло-жовте поєднання не дисонує з газоном, на якому рясно цвітуть кульбаби та інші весняні польові квіти. Ще одна робота — садовий жасмин, який я обрізала, залишаючи старі стебла та видаляючи нові, а не в зворотному порядку, як зазвичай радять. Тоді ця рослина набуває форми елегантних багатостовбурових дерев, які так популярні в наші часи. Хоста також дуже добре витримує суху тінь та може рости впритул до стовбурів дерев. Мені вдалося зробити так, що дачні гортензії (*Hydrangea paniculata*) виглядають як флокси, які зовсім не підходять для сільської місцевості. Вони тримають форму і цвітуть краще, ніж флокси.

There are some particularly pleasant experiments. For example, I planted ornamental garlic between late-growing ferns — the garlic leaves are already green when the ferns are still dormant, and the mature green ferns prevent the garlic leaves from wilting early.

It was important to choose a very tall variety of ornamental garlic so that the inflorescences would be taller than the fern leaves. Another experiment is to combine spring bulbs with dandelions that bloom at this time — the white and yellow combination does not discord with the lawn, which is abundantly blooming with dandelions and other spring wildflowers. Another work is the jasmine, which I pruned, leaving the old stems and removing the new ones, and not in the reverse order as is usually advised. Then the jasmine takes the form of elegant polygonal trees that are so popular nowadays. Blueberries can withstand dry shade very well and can grow close to tree trunks. I managed to make the country hydrangeas look like phloxes, which are not at all suitable for the countryside. They hold their shape and bloom better than phloxes.

Since we don't live here permanently, it was very important for us to create a garden that doesn't require much maintenance. For the same reason, perennials were supplemented with biennials that are self-sufficient — poppies, tubers, and common tarragon (*Onopordum acanthium*). The biennials that appeared in unexpected places give a sense of novelty and change, making the garden less predictable and more like a country garden. I choose only non-aggressive spreading plants. Another thing is that in our conditions, when plants get a lot of moisture in spring and early summer

САД ТА БУДИНОК/комфортний простір
GARDEN AND HOUSE/comfortable space

Оскільки ми не живемо тут постійно, для нас дуже важливим було створити сад, який не потребує особливого догляду. З цієї ж причини багаторічні рослини були доповнені дворічниками, які є самодостатніми — маками, бульбами, татарником звичайним (*Onopordum acaanthium*). Дворічники, що з'явилися в несподіваних місцях, дають відчуття новизни та змін, роблячи сад менш передбачуваним та більш схожим на замський. Я вибираю тільки неагресивні розлогі рослини. Інша справа, що в наших умовах, коли рослини отримують багато вологи навесні та на початку літа і нарощують велику масу, більшість з них згодом вимерзає, тому я намагаюся вибирати сусідів, які можуть підтримувати один одного.

Сад має дві основні ділянки, що прилягають до двох будівель - житлового будинку та літнього будиночка. Посадки в зоні будинку більше схожі на міксбордери, більшість рослин — традиційні сільські, або такі, що нагадують їх. Основні рослини — флокси, жоржини, гортензії, троянди. Інші рослини лише доповнюють. Цю ділянку видно від річки — головної вулиці села Мінге. Мені хотілося, щоб вона нагадувала сільський сад.

Літній будинок побудований та облаштований всередині за принципом лофту. Навколо нього — натуралістична лука. Декоративні трави, вероніки, материнка, щавель, будяки та інші рослини, які є автохтонами дельти Німану.

Ці дві зони поділяються на менші зони, більше за типом насаджень, ніж за функцією, тобто зона газонів, галявини, деревно-чагарниковий гай,

and build up a lot of mass, most of them freeze out later, so I try to choose neighbours who can support each other.

The garden has two main areas adjacent to two buildings — a residential house and a summer house. The plantings in the house

area are more like mixborders, most of the plants are traditional rustic or resemble them. The main plants are phlox, dahlias, hydrangeas, and roses. Other plants are just complementary. This area is visible from the river, the main street of Minge village. I wanted it to resemble a village garden.

The summer house, which used to be a barn, was built and arranged inside like a loft. A naturalistic meadow surrounds it. Ornamental grasses, camellias, veronica, oregano, sorrel, thistles, oregano and veronica from local meadows are used in this area, which is located in the meadows and pine forests of the Nemunas Delta.

These two zones are divided into smaller zones, more by type of planting than by function, i.e. a zone of lawns, a lawn, a tree and shrub grove, an 'alley' of fruit trees. I believe that a person can use any place for any activity. Let's say, wherever I want to sit or lie down today, wherever I want to build a barbecue. Monumental sun loungers and barbecues are not for me, because such things greatly limit the function of

«алея» фруктових дерев. Я — прихильниця того, що людина може використовувати будь-яке місце для будь-якої діяльності. Скажімо, там, де мені сьогодні хочеться сісти або прилягти, назавтра я захочу побудувати барбекю. Монументальні шезлонги і мангали — це не для мене. Адже такі речі сильно обмежують функцію території, її використання. Я уникаю прямолінійності, мені подобається багатфункціональність.

Мій батько мій дуже любив цю садибу. Всі будівлі були перебудовані його руками. І коли йому доводилося аргументувати свої рішення в цьому місці, він говорив: «Це — село!». Тепер і я, коли мені потрібно прийняти рішення про ту чи іншу річ в навколишньому середовищі, я кажу собі: «Це — село!». В результаті виходить сучасний сад з натяками на особливості та історії землі й господарів, які відкриваються тільки

the territory and its use. I avoid straightforwardness, I like multifunctionality.

My father was very fond of this estate. All the buildings were rebuilt by his hands. And when he had to justify his decisions in this place, he would say: 'This is the village!'. Now, whenever I need to make a decision about this or that thing in the environment, I say to myself: 'This is a village!'. The result is a modern garden with hints of the peculiarities and stories of the land and the owners, which are revealed only to those who know them, who are familiar with them — a kind of 'secret' collection. Like in childhood, but on a different scale. The 'secret' of the gate — a strip of bricks — is about an old village wall, its bricks that were washed away by the river centuries ago. The open-air table is about a strong barn, so strong that its ceiling could withstand the hay and all the animals that were brought there during the spring floods. The table is made from the old beams of that barn. Our old cherry and plum orchard reminds me of my grandmother Sofia's cherry orchard, where the grass was mown only when all the sons and grandsons came to pick cherries. For me, as a child, it was a real jungle. The dense thickets of my grandmother's favourite hydrangeas (which she grew at home in pots) are a testament to this.

My father was very fond of this estate. All the buildings were rebuilt by his hands. And when he had to justify his decisions in this place, he would say: 'This is the village!'. Now, whenever I need to make a decision about this or that thing in the environment, I say to myself: 'This is a village!'. The result is a modern garden with hints of the peculiarities and stories of the land and the owners, which are revealed only to those who

САД ТА БУДИНОК/комфортний простір GARDEN AND HOUSE/comfortable space

тим, хто їх знає, хто з ними знайомий — така собі «таємна» колекція. Як у дитинстві, але в іншому масштабі.

«Таємниця» хвіртки - смужка цегли — це спогади про стару сільську стіну, її цеглини, що століттями вимивалися річкою. Стіл під відкритим небом — спогади про міцний хлів, настільки міцний, що його перекриття витримувало сіно та всіх тварин, яких туди звозили під час весняних паводків. Стіл зроблений зі старих балок того ж хлівчика. Наш старий вишневий-сливовий сад нагадує мені вишневий сад моєї бабусі Софії, траву в якому косили тільки тоді, коли всі сини й онуки приїжджали збирати вишні. Для мене в дитинстві це були справжні джунглі. Густі зарості улюблених бабусиних гортензій, які вона вирощувала вдома в горщиках — про це.

Мене захоплюють романтичні, «недоглянуті», «нерозчесані», таємничі сади, які ніби живуть власним життям, де не видно дотику руки садівника, і саме тому цей сад стає таким, або прагне бути таким.

Мій власний сад — це місце, де я можу творити і одразу ж реалізовувати, вільно експериментувати. Тут важливий процес, досвід, бо лише вони залишаються за будь-яких обставин. Тому все тут і відбувається! □

know them, who are familiar with them — a kind of 'secret' collection. Like in childhood, but on a different scale. The 'secret' of the gate — a strip of bricks — is about an old village wall, its bricks that were washed away by the river centuries ago. The open-air table is about a strong barn, so strong that its ceiling could withstand the hay and all the animals that were brought there during the spring floods. The table is made from the old beams of that barn. Our old cherry and plum orchard reminds me of my grandmother Sofia's cherry orchard, where the grass was mown only when all the sons and grandsons came to pick cherries. For me, as a child, it was a real jungle. The dense thickets of my grandmother's favourite hydrangeas (which she grew at home in pots) are a testament to this.

I am fascinated by romantic, 'unkempt', 'uncombed', mysterious gardens that seem to live their own life, where you cannot see the touch of the gardener's hand, and that is why this garden becomes like that, or strives to be like that.

My own garden is a place where I can create and immediately implement, experiment freely. The process and experience are important here, because they are the only ones that remain under any circumstances. That's why everything happens here! □

САД ТА БУДИНОК/комфортний простір
GARDEN AND HOUSE/comfortable space

ЖИВИЙ ПРОСТІР ГАРМОНІЇ: ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ САДУ, ЯКИЙ НАДИХАЄ

Текст: L&A
Проект: Андрій НЯЙКО,
ландшафтний дизайнер
(м. Львів, Україна)
Фото: Марія САВОСКУЛА

Сад — це не просто зелений куточок біля будинку. Для автора цього проекту, Андрія Ніяка, сад — це простір, у якому людина проводить свій час, місце, яке має бути комфортним і надихаючим у будь-яку пору року, незалежно від погоди. Його головна мета як садового дизайнера — створити простір, який не лише приваблює своєю красою, але й спонукає людину вийти з дому, насолоджуючись кожною миттю на свіжому повітрі.

Особливо цікаві для Андрія сади, що створюються на рельєфних ділянках. Саме рельєф додає динаміки та дозволяє по-особливому зонувати простір, надаючи кожному куточку свій унікальний характер. Один із його останніх проєктів було реалізовано на ділянці з виразним перепадом висот, що дало можливість створити щось справді особливе. Поговоримо з Андрієм про цей сад.

L&A Андрію, що стало для вас джерелом натхнення?

АНДРІЙ НЯЙКО Рельєф. Саме він надихнув мене і став відправною точкою для створення багаторівневого саду з терасами, що природно вписалися в ландшафт. Завдяки цьому ми зуміли не лише функціонально зонувати простір, але й наповнити кожен куточок саду своєю особливою атмосферою. Зручні пандуси і сходи роблять пересування по саду легким та ком-

Digest

A LIVING SPACE OF HARMONY: THE STORY OF CREATING A GARDEN THAT INSPIRES

Project: Andrii NIAIKO,
landscape designer, Lviv, Ukraine
Photo: Maria SAVOSKULA

A garden is not just a green corner near the house. For the author of this project, Andrii Niaiko, a garden is a space where people spend their time, a place that should be comfortable and inspiring at any time of the year, regardless of the weather. His main goal as a garden designer is to create a space that not only attracts with its beauty, but also encourages people to leave the house, enjoying every moment in the fresh air. Andrii is especially interested in gardens created on relief plots. It is the relief that adds dynamics and allows you to zone the space in a special way, giving each corner its own unique character. Andrii created this garden on a plot with a distinctive height difference, which made it possible to create something truly special.

фортним, дозволяючи власникам ділянки потрапляти як на перший, так і на другий поверх будинку, просто крокуючи через сад.

L&A Який елемент саду ви б виділили особливо?

АНДРІЙ НЯЙКО Одним із центральних елементів цього саду став водоспад, що плавно впадає в озеро. Цей водний ансамбль вдалося природно вписати в ландшафт завдяки складному рельєфу. Поруч із водоспадом ми розмістили кострище — місце, яке стало улюбленим куточком для вечірніх посиденьок. Тепло вогню, що палає в кострищі, поєднується зі заспокійливим шумом води, створюючи ідеальну атмосферу для відпочинку.

L&A У цьому саду багато старих дерев...

АНДРІЙ НЯЙКО Так, нам вдалося їх зберегти, бо старі дерева — це душа саду. Під час будівництва ми зберегли групу дорослих грабів, які стали справжньою перлиною цього простору. Вони не лише додають затишку, але й створюють особливу атмосферу, яка неможлива без цих старо-

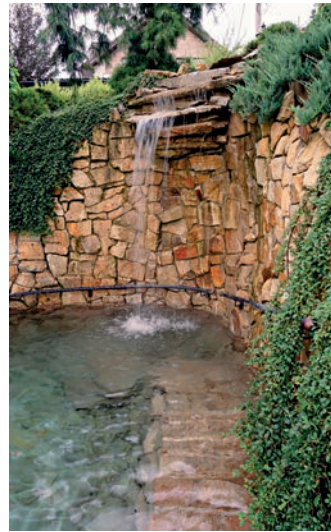
винних велетнів. Дорослі дерева в саду — це не просто декоративний елемент, а живі свідки історії, які роблять сад неповторним.

L&A У саду небагато квітів...

АНДРІЙ НЯЙКО Власники хотіли, щоб усе було лаконічним, і сад залишався привабливим упродовж усього року. Тому тут висаджені хвойні та рослини, що декоративні протягом року. З квітучих власники обрали гортензії, а також додали троянд і цибулинних.

L&A Що було важливим при роботі із замовником?

АНДРІЙ НЯЙКО Вони мріяли про сад, який би відображав їх стиль і спосіб життя. При спілкуванні ми знайшли спільну мову, і я допоміг їм втілити цю мрію. Разом ми створили простір, у якому вони проводять час із задоволенням у будь-яку пору року. Мій досвід і пристрасть до ландшафтного дизайну допомогли їм перетворити ділянку на справжній оазис гармонії та краси. □

САД ТА БУДИНОК/комфортний простір
GARDEN AND HOUSE/comfortable space

UNIT.HOME

**МІСТО В МІСТІ, ЩО ФУНКЦІОНУЄ ЗА ПРИНЦИПАМИ
ІННОВАЦІЙНОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОСТІ**

IS A CITY WITHIN A CITY THAT OPERATES ON THE
PRINCIPLES OF INNOVATION AND SUSTAINABILITY

НАГОРОДИ ТА ВІДЗНАКИ

Проект відзначено на премії «Творець року» Ukrainian Building Congress.
2 місце у категорії «Архітектура комерційних об'єктів».

AWARDS AND HONOURS

The project was awarded the «Creator of the Year» award at the Ukrainian Building Congress.
2nd place in the category «Architecture of commercial facilities».

Текст: Данило
АПАНАСЕНКО
Фото: Андрій
АВДЕЄНКО
Проект: архітектурна
компанія Archimatika
(archimatika.com)
Замовник,
генпідрядник: KAN
(kandevlopment.com)
Девелопер: KAN, UDP
(udp.ua)

Text: Danylo
APANASENKO
Photo: Andriy
AVDEENKO
Project: architectural
company Archimatika
(archimatika.com)
Customer, general
contractor: KAN
(kandevlopment.com)
Developer: KAN, UDP
(udp.ua)

САД ТА БУДИНОК/комфортний простір
GARDEN AND HOUSE/comfortable space

На перетині динамічного міського життя Києва, на вулиці Сім'ї Хохлових, 8, розташований між станціями метро «Лук'янівська» та «Дорогожичі», виріс справжній оазис інновацій – UNIT.Home. Цей проект є частиною інноваційного парку UNIT.City, який оживив колишній мотозавод та перетворив його на сучасний центр міського розвитку. UNIT.Home – це не просто житловий комплекс. Це перлина сучасного Києва, частина інноваційного парку UNIT.City, розташованого на території

At the intersection of Kyiv's dynamic urban life, on 8 Simi Khokhlovykh Street, located between the metro stations «Lukyanivska» and Dorohozhychi metro stations, a real oasis of innovation has grown of innovation – UNIT.Home. This project is part of the UNIT.City innovation park, which has revitalised the former motorcycle factory and turned it into a modern centre of urban development. UNIT.Home is not just a residential complex. It is a pearl of modern Kyiv, part of the of the UNIT.City innovation park located on the territory of the former

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУ

Житлові будинки

Кожен будинок унікальний, не існує стандартних квартир. Було розглянуто близько десятка варіантів зовнішнього вигляду будівель. Результатом є структура з правильних геометричних ячеек – юнітів, які утворюють пластичну композицію. Фасадна сітка виглядає хаотично, але символізує порядок і свободу, відкритість, структурованість і різноманітність.

Комерційні площі

Розташовані на нижніх рівнях будівель, забезпечуючи необхідну інфраструктуру.

Інноваційні рішення

Сучасні системи управління та контролю, такі як енергоефективна система

освітлення SMART Lightening, автоматизована система управління інженерним обладнанням BMS та SMART Home.

Безпека

Власний патруль, відеоспостереження з системою розпізнавання облич, цілодобові тривожні кнопки та Drone Patrol для повітряного спостереження.

Екологічна сертифікація BREEAM.

Архітектурні особливості

Кожна будівля має свій унікальний рельєф, фасади будівель складаються з різноманітних геометричних ячеек, які утворюють пластичну композицію.

Площа проекту: 29,700 м².

PROJECT FEATURES

Residential buildings

Each house is unique, there are no standard apartments. About a dozen options for the appearance of the buildings were considered. The result is a structure of regular geometric cells – units that form a plastic composition. The façade grid looks chaotic, but symbolises order and freedom, openness, structure and diversity.

Commercial areas

Located on the lower levels of buildings, providing the necessary infrastructure.

Innovative solutions

Modern management and control systems, such as the energy-efficient SMART

Lightening lighting system, the automated BMS engineering equipment management system and SMART Home.

Security

Own patrol, video surveillance with face recognition system, round-the-clock panic buttons and Drone Patrol for aerial surveillance.

Environmental certification BREEAM.

Architectural features

Each building has its own unique relief, the facades of the buildings consist of various geometric cells that form a plastic composition.

Project area: 29,700 м².

UNIT.Home – це не просто місце проживання, це нова сторінка у житті міста, яка відкриває безмежні можливості для комфортного та сучасного життя.

UNIT.Home is not just a place of residence, it is a new page in the life of the city, which opens up endless opportunities for a comfortable and modern life.

колишнього мотозаводу. Це місто в місті, де зустрічаються економічний, технологічний, соціальний та культурний розвиток. Тут гармонійно поєднуються офісні простори, затишні житлові приміщення, зручні комерційні площі та паркінги з зарядками для електромобілів. Всі ці елементи органічно вплітаються в громадські простори, забезпечуючи мешканцям та гостям швидкий доступ до всіх необхідних сервісів. Така інтеграція не тільки підвищує комфорт, але й значно розвантажує транспортну інфраструктуру міста. Проект UNIT.Home є яскравим прикладом екосистеми технопарку UNIT.City, що функціонує за принципами інноваційності та екологічності. У розробці цього проекту враховано вимоги BREEAM, що підтверджує його високий екологічний стандарт. Тут мешканці знайдуть все необхідне для комфортного життя: від кафе і магазинів до сучасного медичного центру, салонів краси, шкіл, дитячих садків, фітнес-центру з басейном та багато іншого. □

motorcycle factory. It is a city within a city where economic, technological, social social and cultural development. It harmoniously combines office spaces, cosy living quarters, convenient commercial space and car parks with electric car charging stations car parks with electric car chargers. All these elements are organically interwoven into public spaces, providing residents and guests with quick access to all necessary services.

This integration not only improves comfort but also significantly relieves the city's transport infrastructure.

Project UNIT.Home is a vivid example of the ecosystem of the UNIT.City technology park, which operates on the principles of innovation and environmental friendliness. In the development of this project was developed in accordance with BREEAM requirements, which confirms its high environmental standard. Here residents will find everything they need for a comfortable life: from cafes and shops to a modern medical centre, beauty salons, schools, kindergartens, a fitness centre with a swimming pool and much more. □

ФАЗИ ПРОЕКТУ

Перша черга

Дві будівлі на 580 квартир, загальна площа – 40,320 м².

Повний обсяг

2,475 квартир, загальна площа забудови – 175,000 м², площа квартир – мінімум 44 м².

Очікується, що в UNIT.

Home будуть проживати до 4,500 осіб.

МАТЕРІАЛИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ БУДІВНИЦТВА

Конструкція

Монолітно-каркасна.

Стіни

Керамоблок з утепленням мінеральною ватою.

Висота стель

3 м (4.5-5 м для кухні-вітальні на верхніх поверхах).

Project area

29,700 м².

Total volume

2,475 apartments, total built-up area: 175,000 м², with a minimum of 44 м² per apartment.

UNIT.Home is expected to be home to up to 4,500 people.

MATERIALS AND CONSTRUCTION TECHNOLOGIES

Construction

Monolithic frame construction.

Walls

Ceramic block with mineral wool insulation.

Ceiling height

3 m (4.5-5 m for the kitchen-living room on the upper floors).

ЯК ЯЛИНЦІ ПОЗБУТИСЬ СТОВБУРОВИХ ШКІДНИКІВ

Автор: **Евгеній КОРИНЧУК**,
провідний фахівець компанії **DENDRO PROTECT**
<https://dendro-protect.com.ua/>
<https://www.facebook.com/dendro.protect.com.ua>
+380961850555

Стовбурові шкідники, такі як короїди, становлять серйозну загрозу для ялин. Вони відкладають яйця під корою, з яких вилуплюються личинки, що пошкоджують дерево. Це може призвести до порушення транспорту-

вання поживних речовин та води по стовбуру, а в результаті – до загибелі дерева. У цій статті ми розглянемо ефективні методи боротьби з цими шкідниками та запобігання їхньому розповсюдженню.

1 ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ

СЛІДКУЙТЕ ЗА ЗДОРОВ'ЯМ ДЕРЕВ. Найкращий спосіб захистити ялину – це підтримувати її у здоровому стані. Стовбурові шкідники часто обирають для заселення ослаблені дерева, тому важливо забезпечити дереву комфортні умови: уникати посадки на непридатних ґрунтах.

- З квітня місяця потрібно розміщувати на деревах липучі пасти для індикації льоту імаго як попередження коли робити перше оприскування стовбурів ялинок.

- Контролюйте вологість ґрунту в межах від 30 до 50% в залежності від температури повітря.

ОГЛЯД ДЕРЕВ. Регулярний огляд дерев на наявність шкідників або ознак пошкодження може допомогти виявити проблему на ранній стадії. Ознаки включають бурове борошно під деревом, нехарактерне інтенсивне виділення живиці на стовбурі, та зміни у зовнішньому вигляді крони.

2 ХІМІЧНІ МЕТОДИ БОРЬБИ

ІН'ЄКЦІЇ ІНСЕКТИЦИДІВ. Одним із ефективних способів профілактики є ін'єкція інсектицидів у стовбур. Це допоможе знищити шкідників, перш ніж вони почнуть пошкоджувати дерево.

ОБРОБКА ІНСЕКТИЦИДАМИ З РЕПЕЛЕНТНОЮ ДІЄЮ. Завчасно обробіть стовбури та крони дерева спеціальними інсектицидами з вираженою атрактивною дією. Це допоможе відлякати жуків під час льотного періоду та запобігти їх заселенню.

ФЕРОМОННІ ПАСТКИ. Хоча вони можуть викликати накопичення жуків у певних місцях, феромонні пастки можуть бути корисними в контрольованих умовах для моніторингу кількості шкідників.

3 БІОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ

ПРИРОДНІ ВОРОГИ ШКІДНИКІВ. Залучайте на ділянку природних ворогів шкідників, таких як птахи, які можуть полювати на короїдів та інших шкідливих комах.

- Приваблювання корисних хижаків – ентомофагів та оприскування ентопатогенними біопрепаратами на основі *Beauveria bassiana*.

4 МЕХАНІЧНІ МЕТОДИ БОРЬБИ

ОЧИЩЕННЯ ПОШКОДЖЕНИХ ЧАСТИН. Видаляйте уражені гілки та очищуйте стовбур від старої кори, під якою можуть ховатися шкідники. Це допоможе зменшити їх чисельність і перешкодити подальшому поширенню.

5 ВАЖЛИВІСТЬ СВОЄЧАСНОГО РЕАГУВАННЯ

РАННЯ ДІАГНОСТИКА. Заселене короїдами дерево важко врятувати, коли помітні зовнішні ознаки, тому дуже важливо виявляти шкідників якомога раніше. Не чекайте, поки дерево почне засихати – дійте відразу після виявлення ознак шкідників. □

ВИСНОВОК

Захист ялини від стовбурових шкідників вимагає комплексного підходу. Профілактичні заходи, своєчасне застосування інсектицидів, а також догляд за деревом можуть значно знизити ризик зараження та забезпечити здоров'я ялин на вашій ділянці. Професіонали нашої компанії допоможуть в діагностиці, профілактиці, лікуванні.

DENDRO PROTECT

MI – ЗАХИЩАЄМО ТА ОБСЛУГОВУЄМО САДИ, ПАРКИ ТА ЛАНДШАФТНІ ТЕРИТОРІЇ

[HTTPS://DENDRO-PROTECT.COM.UA/](https://dendro-protect.com.ua/)

- Комплексні хіміобробки хвойних та листяних дерев
- Хіміобробка проти короїда
- Ін'єкції дерев
- Послуги міколога консультанта
- Чистка та обрізка хвойних культур

landscape
L&A
architecture

Подорожуйте з профі-
подорожуйте з L&A

ЛАНДШАФТНІ ПОДОРОЖІ

<https://www.facebook.com/groups/2753666164947662>
<https://landscape-architecture.top/category/landshaftni-podorozhi/>

+38 (067) 505 85 53
+38 (050) 628 91 69